

Špičkové centrum pro budoucí zdravotníky

strana 2

Jak se obléká ženský hanácký kroj?

strana 5

Do zoo za mládětem pandy nebo na dýňovou výzdobu

Foto: Zoo Olomouc

Zoo Olomouc láká v těchto dnech na jednu z letošních nejzajímavějších novinek. Mládě pandy červené už začíná aktivně objevovat svůj výběh a návštěvníci ho tak mohou při troše štěstí zahlédnout mimo úkryt. Matka na něj přitom stále bedlivě dohlíží.

Pohlaví mláděte zatím chovatelé neznají. Jisté ale je, že malá panda už získává stále větší jistotu a postupně poznává své okolí.

Podzimní návštěvu zoologické zahrady navíc zpestřuje také výrazná sezónní výzdoba. Areál momentálně zdobí více než pět

tisíc kilogramů dýní, které dotvářejí podzimní a halloweenskou atmosféru.

Dýně ale neslouží jen jako dekorace. Část z nich využívají chovatelé také jako zpestření pro zvířata. Na přípravě výzdoby se podílely dobrovolnické skupi-

ny, které vydlabaly více než dvě stovky dýní.

Zoo Olomouc má otevřeno každý den od 9 do 18 hodin. Podzimní návštěva tak může spojit pozorování mláděte pandy červené s procházkou areálem v netradiční dýňové výzdobě. ■

Novým primátorem Olomouce bude Marek Zelenka

Michal Foltá

Pět politických uskupení podepsalo v pondělí 19. října koaliční smlouvu pro vedení Olomouce v letech 2026 až 2030. Novým primátorem se stane Marek Zelenka z hnutí STAN. Ustavující schůze nového zastupitelstva a volba nového vedení města včetně primátora by se mělo konat 9. listopadu.

Novou koalici tvoří STAN, Pro-Olomouc, KDU-ČSL, spOLEčně a Milujeme Olomouc. V pětačtyřicetičlenném zastupitelstvu bude mít 25 mandátů.

„Mám upřímnou radost z toho, jaké složení rady města se nám podařilo dát dohromady. Extrémně zkušené politiky i politické nováčky, ženy i muže. Dosavadní jednání se vedla ve velmi příjemné a konstruktivní atmosféře. Věřím, že se nám podaří udržet ji až do konce volebního období,“ uvedl budoucí primátor Marek Zelenka.

Rada města bude mít jedenáct členů, z toho sedm uvolněných. STAN získá čtyři místa, Pro-Olomouc, KDU-ČSL a spOLEčně po dvou, jedno místo případně koalici Milujeme Olomouc.

„V našich gescích se od prvního dne zaměříme v souladu s programem na řádnou péči o městský majetek, rozvoj dostupného bydlení a sociálních služeb, plynulou a bezpečnou dopravu i odborné plánování veřejného prostoru skrze Kancelář architekta města,“ uvedl Aleš Prstek.

KDU-ČSL bude mít v uvolněném vedení města Matouše Pelikána. Jeho gesci bude právní oblast, školství, sport, Knihovna města Olomouce, městské mateřské a základní školy a Hřbitovy města Olomouce.

„Chceme Olomouc přivítanou k rodinám a vřímavou ke každodenním potřebám lidí. Ve svěřených gescích se zaměříme na kvalitní vzdělávání a dostupný sport pro všechny generace. V koalici budeme spolehlivým partnerem,“ uvedl Pelikán.

Ve vedení města zůstává také Otakar Štěpán Bačák za spOLEčně. Nadále bude mít na starosti ekonomiku, nově také městskou zeleň a odpadové hospodářství, Sluňákov a zoologickou zahradu.

Pokračování na straně 2

Zdroj: MMOL

Rozhlasové ceny Thálie rozdávali v Olomouci

strana 6

Dvojí zlato z Lublaně přivezla Kassiopea

strana 7

Sigma remizovala ve Zlíně, Sylla byl vyloučen

strana 11

Olomouc oslaví vznik Československa lampionovým průvodem

Olomouc si 28. října připomene 108. výročí vzniku Československa. Oslavy začnou v 16 hodin na Horním náměstí vystoupením vojenského dixielandu. V 17 hodin následuje pietní akt u Masarykovy pamětní desky na radnici. O půl hodiny později vyrazí lampionový průvod do Bezručových sadů. Večer zakončí koncert Moravské filharmonie v Redutě. ■

Nová Ulice začne třídit kuchyňský odpad

Obyvatelé olomoucké Nové Ulice budou moci od začátku listopadu třídit kuchyňský odpad. Na čtyřiceti místech přibudou speciální hnědé nádoby na zbytky jídel, masa, pečiva či prošlé potraviny. Sběr navazuje na zkušenosti ze sídlišť Povel a Tabulový Vrch. Město chce omezit množství směsného odpadu a využívat zbytky k výrobě energie. ■

V Hlubočkách se srazilo nákladní auto s vlakem

V pátek 23. října se na železničním přejezdu v Olomoucké ulici v Hlubočkách srazil nákladní automobil s osobním vlakem. Hasiči museli z vozidla vyprostit jednu zraněnou osobu, kterou předali záchranářům. Ve vlaku cestovalo přibližně padesát lidí, nikdo z nich neutrpěl zranění. Provoz na trati byl zastaven, okolnosti nehody policie vyšetřuje. ■

ÚVODNÍ SLOVO

Michala Folty, šéfredaktora Hanáckého Večerníku

VELKORYSOST MONARCHIE

Před pár dny si mohli historici a milovníci dějepisných témat připomenout půl tisíciletí od nástupu Habsburků na český trůn. Ferdinand I. po smrti Ludvíka Jagellonského přesvědčil většinu stavů, kteří jej pak zvolili českým králem. Jelikož šlo o velmi talentovaného vladaře, dokázal český trůn zajistit pro řadu generací svých potomků.

Netřeba teď ale hovořit o tom, co všechno přinesl nebo vzal rod Habsburků českým zemím; ke každé domnělé i skutečné křivdě ostatně lze docela rychle nalézt protiargument v podobě kladného přínosu tohoto významného rodu. Podívejme se výhradně na Olomouc.

Slovanské gymnázium minulý týden zahájilo oslavy jubilejního roku. Připomnělo si den, kdy ve Vídni císař František Josef I. podepsal kabinetní list, kterým souhlasil se vznikem dvou slovanských gymnázií s českou vyučovací řečí na Moravě, a to v Brně a právě v Olomouci. Po měsících příprav bylo Slovanské gymnázium otevřeno, a protože ze starobylé olomoucké univerzity už zbývala jen teologická fakulta, stalo se toto český vyučující gymnázium ihned vrcholnou vzdělávací institucí pro střední a východní Moravu. Císař osobně podporoval školství, a to i svými vlastními finančními prostředky. Vídeňské úřady pak dokonce podporovaly české základní školství proti zvůli německé olomoucké radnice.

A když zůstaneme v Olomouci, za Františka Josefa vznikla v našem městě Maticе školská, Pěvecko-hudební spolek Žerotín a jeho hudební škola, Národní jednota pro východní Moravu, Vlastenecký spolek musejní a s ním i první české muzeum na Moravě, Občanská beseda, Rolnická škola na Klášterním Hradisku či třeba první stálá česká knihovna. Bylo toho víc, ale tento sloupek není kapitolou z dějepisné učebnice. Chceme jen poukázat na to, že i ti nositelé domnělého habsburského temna a zkostnatělosti ve skutečnosti pomáhali rozvoji naší společnosti, včetně konkrétních pozitivních kroků pro naše město.

Takže až budou příští rok naplno probíhat oslavy 160. výročí zahájení výuky na Slovanském gymnázium, vzpomeňme si na to a zkusme se zeptat: A co tady zůstane po nás?

Michal Foltý

Špičkové simulační centrum, unikátní aula i menza.

Univerzita otevřela moderní centrum pro budoucí zdravotníky

Nepřehlédnutelná červená fasáda, špičkové simulátory, unikátní kruhová aula i nová menza. Univerzita Palackého slavnostně otevřela novou budovu v Hněvotínské ulici, která nabídne moderní zázemí budoucím lékařům a zdravotníkům. Stavba za 640 milionů korun vznikala tři roky.

Novostavbě se díky výraznému vzhledu začalo přezdívat Červená. Její fasádu tvoří tři tisíce trojúhelníků z perforovaného plechu. Uvnitř se však skrývá především moderní výukové centrum, které má studenty co nejlépe připravit na skutečnou práci s pacienty.

„Nová budova nám umožňuje nabídnout studujícím lepší podmínky a více prostoru pro praktický nácvik, aby do zdravotnických zařízení přicházeli co nejlépe připraveni. Přínos této investice tak v konečném důsledku pocítí především pacienti,“ uvedl rektor univerzity Michael Kohajda.

Nemocnice nanečisto i aula pro stovky studentů

Jedním z největších lákadel novostavby je simulační centrum. Budoucí lékaři si zde mohou na moderních figurínách vyzkoušet klinické situace ještě před kontaktem se skutečnými pacienty. Studenti zdravotnických oborů mají k dispozici také čtyři cvičné nemocniční pokoje včetně vybavení pro intenzivní péči.

„Díky národnímu programu na podporu vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků jsme mohli pořídit nejmodernější simulátory,“ přiblížil děkan Fakulty zdravotnických věd Jiří Vévoda.

Lékařská fakulta získala také unikátní kruhovou aulu pro 375 posluchačů. Takto velký prostor jí dosud chyběl. Podle děkana Milana Koláře navíc její technické vybavení patří k nejmodernějším v republice.

Na oběd až dva tisíce lidí denně

Součástí budovy je také menza schopná obsloužit až dva tisíce strážníků denně. Nechybí celodenní bistro ani nabídka bezmasých a veganských jídel.

„Menza je vybavena nejmodernějšími technologiemi, které gastronomie momentálně nabízí, a jídelniček odráží aktuální trendy ve stravování. Jídelna ale není jen místem pro oběd, přes den může sloužit i jako příjemný prostor pro studium či odpočinek,“ uvedl ředitel Správy kolejí a menz UP Jan Liška.

Budovu navrhl brněnský Ateliér Velehradský, postavila ji společnost GEMO. První studenti ji začali využívat už v září. Dvě třetiny nákladů pokryla státní dotace, zbytek zaplatila univerzita. Slavnostního otevření se zúčastnil také ministr zdravotnictví Adam Vojtěch. ■ *jau*

Zdroj: olomouc.eu

Novinka v olomoucké zoo.

Zorila malá má tři mláďata

Michal Foltý

Zoo Olomouc chová nový druh – zorilu malou. Drobná africká šelma, která vzhledem připomíná skunka, už navíc přivedla na svět tři mláďata.

Samice dorazila do Olomouce ze Zoo Plzeň, samec z francouzské zoo Biotropica. Mláďata se narodila 19. července.

„Samička k nám přicestovala ze zoo Plzeň a samec z francouzské zoo Biotropica. Po velmi krátké době jsme se dočkali 19. 7. 2026 narození tří potomků. Jelikož běžně zorila rodí 1-3 mláďata, jsme za

tento počet rádi. Mláďata i s matkou mohou nyní již při troše štěstí návštěvníci pozorovat ve výběhu ve spodní části zoo. Samec je aktuálně oddělen v zázemí,“ uvedla zooložka Jitka Vokurková.

Zorila malá patří mezi lasicovité a obývá především oblasti na okraji Sahary. Aktivní je hlavně v noci a živí se drobnými obratlovci, hmyzem, hady, brouky nebo vejci.

Při ohrožení naježí srst, zvedne ocas a pokud varování nepomůže, může použít silně zapáchající sekret. I proto si predátoři často rychle rozmyslí, zda je zorila vhodnou kořistí. ■

Foto: Zoo Olomouc

ANKETA HANÁCKÉHO VEČERNÍKU

Volby skončily, doladěna jsou už také vyjednávání o budoucí koalici. Zajímalo nás, jak zvolení politici aktuálně vidí budoucnost Olomouce.

Otázka: Nová koaliční smlouva je podepsána. Co by podle vás měly Olomoučanům přinést příští čtyři roky?

Matouš Pelikán, zastupitel, KDU-ČSL: Přál bych si, aby Olomoučané za čtyři roky viděli, že se město posunulo kupředu. Nejen díky velkým investicím, ale i díky řadě menších změn, které jim usnadní každodenní život. Stejně důležité pro mě

je, aby radnice byla otevřenější, více naslouchala lidem a dokázala s nimi srozumitelně komunikovat. Aby se nebála vysvětlovat svá rozhodnutí, ale také přiznat chybu. Věřím, že se nám podaří spolupracovat i přes rozdílné politické názory, hledat společná řešení a neztrácet čas zbytečnými spory. A hlavně bych si přál, aby lidé měli pocit, že se na své město a jeho vedení mohou spolehnout.

Aleš Prstek, zastupitel, ProOlomouc: Příští čtyři roky přinesou věcná a praktická řešení. Bude patrná změna při správě a péči o městský majetek. V sociální

politice se rozšíří kapacita služeb pro seniory a rodiny v tísni. V oblasti dopravy budou zavedeny nové přístupy k plynulému pohybu chodců i funkční systém parkování. Odborné plánování veřejného prostoru půjde přes Kancelář architekta města, aby proměny ulic a nová výstavba odpovídaly reálným potřebám Olomoučanů.

Jan Vašíř, zastupitel, ODS: Co přesně přinesou příští čtyři roky, si budeme moci říct až za ony čtyři roky. Když si ale projdu volební programy stran nové koalice, troufnu si odhadnout, že do olomoucké dopravy přinesou na-

Zveřejněný výsledek voleb v Olomouci velmi rychle doprovázely i dvě nepříliš obvyklé povolební dohody. Do zastupitelstva se totiž nakonec dostali i tři politici, kterým křesla podle oficiálních volebních výsledků unikla.

Pírá Roman Koutek se do zastupitelstva dostal proto, že v případě společné kandidátky TOP 09 a Pirátů došlo k evidentní chybě při sčítání hlasů a správně měl dostat mandát on, což uznala i zvolená zastupitelka Marta Pečínková Perůtková

a svůj mandát kolegovi Koutkovi přenechala.

Dva původně nezvolení kandidáti hnutí spOLečně Robert Runták a Miroslav Janošek se nakonec do zastupitelstva dostali proto, že dva zvolení zastupitelé Ivo Háger a Pavel Fryšák rezignovali a uvolnili křesla pro zmíněnou dvojici. Háger a Fryšák díky preferenčním hlasům voličů přeskočili výše postavené kolegy na kandidátce. To se ale v hnutí nesetkalo s pochopením. Nový zastupitel Miroslav Janošek bude dokonce rovnou i neuvolněným členem rady. ■ *mf*

Zdroj: MMOL

Co nás v Olomouci čeká?

příklad řadu nově namalovaných cyklopruhů, novou parkovací politiku a dost pravděpodobně i další zóny 30. Byl bych moc rád, kdyby zároveň přinesly i konkrétní řešení, která řidičům umožní v Olomouci skutečně zaparkovat. Tady už si ale tak jistý nejsem. A velmi rád bych byl v tomto ohledu špatným prorokem.

Přál bych si také, aby město konečně dostalo impuls k sebevědomému rozvoji a začalo realizovat smysluplné investiční projekty, které nezůstanou jen v podobě studií a plánů odložených v šuplíku. Je to ovšem jen přání...

Marek Zelenka, zastupitel, STAN: Za čtyři roky bychom chtěli zejména zefektivnit magistrát, a to podporou úředníků, jejich vzděláváním a zjednodušováním některých procesů.

Dál půjde o zefektivnění městských společností. A to pomocí vyšší míry transparentnosti činnosti managementů a dozorčích rad. Budeme přejímat dobrou praxi Světové banky, OECD a pravidla společností kótovaných na burzách.

Pro aktivní městské části chceme zavést funkci cestáře, který bude prodlouženou rukou KMC při údržbě veřejného prostoru. ■ *mf*

Olomouc nabídne halloweenské prohlídky města

Informační centrum Olomouc připravilo na sobotu 31. října bezplatné halloweenské prohlídky. Děti se v 10 a 14 hodin vydají s průvodcem a kocourem Edou za historií města a domovními znameními. V 17 hodin začne procházka pro dospělé po stopách olomouckého kata a místních strašidelných pověstí. Je nutná rezervace předem. ■

Olomoucká zoo zve na strašidla, světla i Halloween

Až do 1. listopadu si můžou návštěvníci užít Strašidelnou zoo. Kromě halloweensky vyzdobeného areálu si rodiny s dětmi ve středu 28. října užijí také Zoo světél s nasvícenými instalacemi, komentovanými setkáními se zvířaty a dalším doprovodným programem. Po setmění a s vlastním přineseným lampionem jsou zážitky zaručeny! ■

Pevnost duchů odhalí mýty a nabídne stezku odvahy

Pevnost poznání v Olomouci se od 28. října do 1. listopadu promění v Pevnost duchů s podtitulem Věřte nevěřte. Návštěvníky čekají městské legendy, vědecké mýty, optické klamy i tematické dílny. V pátek a sobotu večer se uskuteční stezka odvahy, během níž bude centrum otevřené do 22 hodin. Program doplní také setkání s netopýry. ■

Dům Družby na Černé cestě nahradí byty, obchody a služby

Jana Doležalová

Jedna z připomínek sovětské okupace v Olomouci má ustoupit nové výstavbě. Bývalý Dům Družby na Černé cestě, který sloužil sovětským vojákům a jejich rodinám, má nahradit moderní obytný blok s obchody a službami. O jeho podobě rozhodne architektonická soutěž. Do plánování se mohou zapojit také obyvatelé města.

Budova vznikla v letech 1972 až 1974 jako společenské středisko sovětské armády. Tehdy byla prezentována jako „dar československého lidu“. Nacházel se v ní i moderní multifunkční sál s kinem, které patřilo k nejvýspělejším v Olomouci. Pro běžné obyvatelé však objekt podle pamětníků zůstal převážně nepřístupný. Po odchodu sovětských vojsk ztratil původní účel.

Nyní se počítá s jeho nahrazením novou zástavbou na pozemcích

o rozloze přibližně pěti tisíc metrů čtverečních. Investorem je společnost Galerie Hradisko ze skupiny o'home. Projekt má kromě bydlení nabídnout také občanskou vybavenost a příjemnější veřejná prostranství v blízkosti řeky Moravy. Bude sloužit i jako ideový podklad pro další koordinaci rozvoje území.

„Naším cílem je citlivě doplnit sídliště Černá Cesta o hodnotnou městskou zástavbu, která nabídne výjimečnou kvalitu bydlení a současně přinese nový život do této části Olomouce. Nechceme pouze nahradit stávající budovu novou,“ zdůraznil Lubomír Šimek, spoluzakladatel developerské skupiny o'home. Ambicí investora je podle něj vytvořit místo s vlastní identitou, které pozvedne celou lokalitu.

Záměr vítá také olomoucká radnice. Náměstek primátorky Tomáš Pejpek ocenil především rozhodnutí investora uspořádat

architektonickou soutěž a zapojit veřejnost. Důležitá podle něj bude nejen kvalita bydlení, ale také podoba okolních veřejných ploch.

O nové podobě místa rozhodne soutěž

Dvoukolová urbanisticko-architektonická soutěž by měla být vyhlášena začátkem prosince. O vítězném návrhu rozhodne odborná porota složená z architektů, urbanistů a zástupců města i investora. Výsledky se očekávají v létě 2027.

Do příprav mohou promluvit také Olomoučané. Až do 8. listopadu mohou vyplnit mapový dotazník na webu www.novacernacesta.cz. V úterý 3. listopadu od 17 hodin se navíc přímo v bývalém Domě Družby uskuteční sousedské setkání. Připomínky obyvatel poslouží architektům jako jeden z podkladů při hledání budoucí podoby této části města. ■

Zdroj: Olomouc.eu

Vlak se střetl s dodávkou, řidiče museli vyprostit hasiči

Jana Doležalová

Vážná dopravní nehoda zastavila v pátek 23. října dopoledne železniční provoz v Hlubočkách na Olomoucku. Na přejezdu v Olomoucké ulici se střetl osobní vlak s nákladním vozidlem. Řidič zůstal po nárazu zaklíněný ve zdemolované kabině, ze které jej museli vyprostit hasiči. Cestující ve vlaku vyvázli bez zranění.

K nehodě došlo v pátek krátce před půl desátou dopoledne na železničním přejezdu v Olomoucké ulici v Hlubočkách. Na místo okamžitě vyrazily složky integrovaného záchranného systému.

„Po střetu zůstal ve zdemolované kabině zaklíněný a zraněný řidič, museli jsme jej vyprostit pomocí akumulátorového nářadí. Poté jsme jej předali záchranářům,“ uvedla mluvčí Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje Lucie Balážová.

V osobním vlaku cestovalo přibližně 50 lidí. Hasiči pomáhali cestujícím bezpečně opustit vla

Zdroj: HZSOL

kovou soupravu a zajistili jejich přepravu na nádraží do Hluboček. K tomu využili také evakuační autobus. Kromě vyprošťování a evakuace museli řešit i únik provozních kapalin z vlaku a zabezpečení místa nehody.

„Na místě zasahuje pět jednotek, profesionální hasiči z Olomouce a Správy železnic a dobrovolné jednotky z Hluboček, Velké Bystřice a Doloplah,“ doplnila Balážová.

Železniční provoz byl zastaven, příčinu nehody vyšetřuje policie

Střet výrazně zkomplikoval železniční dopravu. Provoz na trati byl přibližně v půl desáté dopoledne zastaven.

„Přesné příčiny a okolnosti nehody jsou předmětem dalšího šetření,“ sdělil mluvčí Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje Miroslav Herzán. ■

Renesanční erb na Horním náměstí znovu získal své barvy

Michal Folta

Na domě č. 13 na Horním náměstí v Olomouci se po staletích znovu objevila barevnost renesančního erbu rodu Parschů či Parschtů. Restaurátor Radomír Surma obnovil polychromii znaku podle dobového historického podkladu.

„Polychromie je rekonstruována podle iluminace z listiny z roku 1588, v níž Rudolf II. potvrzoval právo užívání tohoto erbu Valentinu Parschovi,“ říká restaurátor Radomír Surma.

Samotný portál patří k zajímavým renesančním prvkům olomouckého historického centra. Dům získal svou dnešní podobu především na konci 16. století a právě tehdy vznikl i bohatě zdobený kamenný vstup. Když se roku 1583 stala majitelem domu rodina Parschtů, právě ona nechala portál vytvořit.

Jeho osud ale nebyl jednoduchý. Roku 1905 byl z domu vybourán a o čtyři roky později osazen do zdi dvora školy Na Hradě. Na původní místo do průčelí domu na Horním náměstí se vrátil až v roce 1989.

Portál zdobí řada renesančních motivů včetně diamantového řezu, masky lva, figurálních prvků, volut a obelisků. Dominantou horní části je právě erb, který nyní po obnově výrazně kontrastuje s přírodní barvou okolního kamene.

Obnova polychromie zapadá do trendu, který se v posledních letech objevuje i u dalších historických památek. Řada gotických a renesančních soch, reliéfů či erbů totiž původně nebyla šedá, ale výrazně barevná.

Radomír Surma patří v Olomouci k restaurátorům, kteří se snaží původní barevnost tam, kde je dostatečně doložená, znovu připomínat. V minulosti například obnovil polychromii souboru renesančních erbů na lodži olomoucké radnice a také pozdně gotických erbů nad jedním z radničních vstupů. Právě podobné zásahy někdy vyvolávají i odbornou debatu. Část památkářů je k návratu výrazné barevnosti zdrženlivější, zejména tam, kde nejsou původní odstíny přesně doložené. V případě erbu Parschů (Parschtů) na Horním náměstí

však restaurátor vycházel z dochované bohaté zdobené iluminace z konce 16. století.

Dům č. 13 tak dnes připomíná nejen renesanční podobu Olomouce, ale i to, že historická města bývala podstatně barevnější, než jak si je dnes často představujeme. ■

Foto: Radomír Surma

Na 10. ročníku Světa kostek bude k vidění pevnost Minas Tirith nevídaných rozměrů

Zdroj: Výstaviště Flora

Advertorial

Mezinárodní výstava modelů a stavebnic Svět kostek slaví letos kulaté jubileum – koná se už podesáté. O víkendu 31. října a 1. listopadu 2026 ožije Výstaviště Flora Olomouc stovkami unikátních staveb a modelů všech žánrů, které do města přivezou stavitelé ze šesti evropských zemí – Česka, Slovenska, Nizozemska, Polska, Rakouska a Maďarska.

„Deset let Světa kostek v Olomouci pro nás znamená obrovskou radost, protože každý rok můžeme přivítat a potěšit další nové obdivovatele a stavitele. Kromě fascinujících modelů vtáhne výstava návštěvníky do světa tvořivosti a kreativity,“ říká Lenka Weiserová, manažerka projektu Svět kostek.

Fanoušci fantasy světu se mohou těšit na obléhání 3,5 metru vysoké pevnosti z trilogie Pána prstenů Minas Tirith – bitvu na Pelennorských polích i na bitvu o Helmův

žleb sestavenou ze 75 tisíc kostek a 1 350 figurek. Nové přírůstky nabídne pětmetrová ZOO Jasmin s téměř 600 figurkami zvířat, v provozu budou obří kolejiště s vlaky a nádražím a pohyblivé i svítící poutové atrakce.

Dalšími lákadly výstavy budou největší GBC kulíčkodráha z Nizozemska (Great Ball Contraption) – interaktivní model zapsaný v Guinnessově knize rekordů – a prstenecový jeřáb BMS HCR-3000 vysoký 4,7 metru, poskládaný z více než 15 000 dílků, díky čemuž jde o nejvyšší model svého druhu postavený z kostek v České republice. K vidění budou také scény ze Star Wars a Jurského světa, hrady, kostely, středověké stavby, letadla, rakety, tanky, nákladní vozy i závodní auta, to vše doplněné kreativními modely květín a dalšími překvapeními.

Výstava dává prostor vlastní tvořivosti. V jízdně si návštěvníci vyzkouší ovládání dálkové

Zdroj: Výstaviště Flora

řízených modelů a pro nejmenší je připravena velká herní zóna s hromadami kostek k volnému stavění a další herní stanoviště s doprovodným programem. Součástí akce budou také obchody se stavebnicemi a speciálními doplňky, od jednotlivých dílků a figurek přes puzzle až po suvenýry. Příchozí tak mohou výstavu spo-

jit s nákupem stavebnic a dalších zajímavých doplňků.

Výstava se koná 31. října a 1. listopadu 2026 na Výstavišti Flora Olomouc. Výhodnější online vstupenky jsou už v předprodeji, podrobnosti o otevírací době a vstupném najdete na www.svet-kostek.cz a www.flora-ol.cz. ■ PR

Strážníci posílili dohled na hřbitovech

Olomoučtí strážníci kvůli Dušičkám posílili od 23. října po dobu zhruba dvou týdnů dohled na Ústředním hřbitově v Neředině i dalších městských hřbitovech. Městská policie doporučuje návštěvníkům využít hromadnou dopravu a nenechávat cennosti v autech ani bez dozoru u hrobů. Ústřední hřbitov je v tomto období otevřen od 7 do 20 hodin. ■

Hasiči trénovali záchranu z Dalimilovy rozhledny

Šumperští hasiči-lezci absolvovali výcvik na Dalimilově rozhledně nedaleko Starého Města. Podle scénáře zachraňovali turistu, který spadl z vyhlídky a mohl mít poraněnou páteř. Po první pomoci jej zajistili ve vakuové matraci a lanovým systémem transportovali po vnější straně věže. Následně jej v podvěsu vyzvedl přivolaný vrtulník. ■

Vysypaný náklad poškodil dvě auta

Na silnici mezi Prostějovem a Bedihoště se z nákladního auta s přívěsem vysypala hlína a kamení. Během jízdy se totiž otevřela bočníce přívěsu. Na rozsypaný materiál následně najela dvě osobní auta, která si poškodila pneumatiky. Nikdo se nezranil, škoda dosáhla 45 tisíc korun. Policisté řidiči nákladního vozu uložili pokutu. ■

Pavčina Kalábková: Právěk nás učí, že dokážeme přežít, i když vypnou mobilní síť

Martina Výsloužilová

Pavčina Kalábková vystudovala archeologii a historii na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kde absolvovala i doktorské studium archeologie. Odbornou praxi zahájila už během studia v Ústavu archeologické památkové péče v Brně, poté působila v Muzeu Prostějovska v Prostějově a ve Vlastivědném muzeu v Olomouci (VMO) jako archeoložka, kurátorka a vedoucí oddělení správy a prezentace sbírek. Od roku 2007 působí na katedře historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, kde garantuje bakalářské studium archeologie a nově vede Centrum muzejní archeologie VMO.

Ve své odborné činnosti se zaměřuje na výzkum pravěkého osídlení střední Moravy, sídelních strategií a archeologických nálezů z období neolitu a eneolitu. Podílela se na řadě výzkumných a grantových projektů a je autorkou a spoluautorkou odborných monografií, studií, katalogů výstav, popularizačních publikací i desítek článků v odborných časopisech a sbornících, zároveň se věnuje editorství a recenzní činnosti. Spolupracuje s významnými archeologickými institucemi a aktivně působí v profesních organizacích.

Co vás osobně přivedlo k archeologii? Byl to konkrétní okamžik v dětství, nebo se tato vášně rodila postupně?

K archeologii mě dovedly archeologické nálezy. V páté třídě jsem se zúčastnila dějepisné soutěže, kterou se mi podařilo vyhrát, a odměnou byla návštěva muzejního depozitáře. Protože pocházím z Prostějovska, vzali nás do muzea v Prostějově, kde se o nás starala archeoložka paní Alena Prudká. Vzala nás do archeologického depozitáře a mně se tam otevřel úplně neuvěřitelný svět. Dá se říct, že právě díky té návštěvě to všechno začalo. Zásadní pro mě bylo i to, že jsem si ten svět najednou propojila s místem, odkud sama pocházím. Jsem z malé vesnice u Prostějova, z Myslejovic, a tehdy jsem v depozitáři uviděla krabičku s nápisem Myslejovice. Mohla jsem ji otevřít a uvnitř byly bronzové náramky z doby bronzové. V tu chvíli jsem archeologii úplně propadla. De facto od šesté třídy jsem chtěla být archeoložkou. Takhle jednoduché to bylo.

Změnila vaše práce s důrazem na regionální archeologii váš vztah k domovu? Myslím teď v pozitivním slova smyslu?

Mám obrovskou úctu k tomu, že na Hané lidé žijí nepřetržitě už sedm tisíc let. Když někde lidé žijí tak dlouho, to místo už musí něco znamenat, musí nějak fungovat. Od prvních zemědělců, kteří se tady usadili, lidé z tohoto prostoru nikdy skutečně neodešli. Na rozdíl od jiných regionů, které se měnily, tady kontinuita zůstala. A to je něco, co mě na Haně a střední Moravě fascinuje asi nejvíce.

A nebudeme říkat, že jsou tady lidé „jenom“ sedm tisíc let. Nejstarší nálezy máme už ze starého a středního paleolitu, tedy první lovce a sběrače tu máme doložené zhruba 450 tisíc let před naším letopočtem. Takže lidé sem přišli opravdu velmi brzy, už na samotném počátku svého putování. I proto mě baví regionální archeologie. Prostřednictvím zdejších nálezů a genia loci mi dává větší smysl než „velká“, světová archeologie nebo třeba egyptologie. Na to se ráda podívám, jezdím tam na dovolenou, je to úžasný svět. Ale stejně raději jdu po zdejších poli, najdu pazourky, které patří sem, a vím, že ti lidé byli právě tady.

Pamatujete si svůj úplně první nálezy v terénu? A jaké to tehdy bylo?

Na první nálezy se nezapomíná! Byla to takzvaně hnojná keramika, která se vyvážela na pole. A tehdejší můj kamarád, také budoucí archeolog, mi všechny ty krásné nálezy na autobusové zastávce vyházal, takže jsem byla strašně zklamaná. To byly moje začátky. Sedmnáct až dvacáté století, všechno možné, jen ne ten vysněný pravěk.

Pak už to ale bylo lepší a začala jsem nacházet pravěké nálezy. De facto mě ty první opravdu formovaly v tom, čemu se věnuji dodnes. Podařilo se mi objevit část neolitické plastiky na sídlišti u Vincencova, sousedním obecním katastru našich Myslejovic. Bylo to torzo ženského těla z pátého tisíciletí před naším letopočtem. Dodnes se na něj lidé mohou podívat v prostějovském muzeu v expozici pravěku. Právě tenhle nálezy mě nasměroval k pátému tisíciletí a tomu se věnuji dodnes, přednáším o něm a mám na to doktorát. A je to nálezy z mých patnácti let.

Když dnes držíte v rukou tisíce let starý předmět, co vás napadne jako první?

Dnes, když držím v rukou tisíce let starý nálezy, tak první, co mě napadne, je, jak je starý, v jakém je stavu, jestli nepotřebuje konzervaci, očíslování, jakou péči mu musíme dát. A hlavně se pídím po tom, odkud přesně je a jaký další příběh

je s ním spojený. Když jsem ale takové nálezy držela poprvé, třepaly se mi ruce a hledala jsem v nich energii lidí, kteří je přede mnou používali. Jenže já už archeologii dělám bezmála čtyřicet let, takže nechci říkat, že jsem otupěla, ale určité profesní otupění tam samozřejmě je.

Takže dnes už nad prvním dojmem převažuje spíš odborný a vědecký pohled?

Já bych tomu ani neříkala věda. Spíš přemýšlím, co ten objekt potřebuje, co se s ním dá dělat a jak ho ukázat lidem. Archeologie přece není jen o tom, že něco uložíme do depozitáře a popíšeme v odborných knihách nebo nálezoých zprávách. Archeologie se musí ukazovat lidem, aby pochopili, že je to skvěle zpřítomnění minulosti a vlastně i určitý druh zábavy. Možná i docela dobrý způsob, jak trávit volný čas. (smích)

Kde podle vás v archeologii začíná interpretace? A kde končí fakta a nastupuje představivost?

To říkám svým studentům s nadsázkou pořád: „Co si archeolog nevymyslí, to nemá!“ Takže fantazie musí pracovat neustále. Dnes, v době postprocesuální archeologie, už nepřemýšlíme o předmětech jen tak, že zkoumáme, z čeho jsou vyrobené, jak jsou velké a podobně. Nepřemýšlíme jen technicky. Přemýšlíme i o tom, kdo z toho hrnku pil, kdo ten předmět držel, kdo ho používal a v jaké situaci. Ty věci byly součástí živé kultury.

Ty konkrétní příběhy si tedy do určité míry opravdu vytváříme, ale snažíme se je vytvářet na základě paralel z kulturní antropologie, etnologie, historie a dalších oborů. Sledujeme, jak předměty fungují v živé kultuře, a snažíme se to napojit na naši archeologickou kulturu, které se někdy říká mrtvá. Pro mě je ale pořád živá skrze ty příběhy. Ty předměty v tom čase mluvily.

Co nás může pravěk naučit o nás samotných a o světě, ve kterém žijeme?

Že dokážeme přežít, i když vypnou mobilní síť. Člověk je tvor přizpůsobivý. Vždycky dokázal pracovat se zdroji, které měl, a přizpůsobit si je tak, aby přežil a nejen přežil, ale i se dál rozvíjel. To, co vím o lidech z pravěku, mě v tomhle vlastně uklidňuje. Víme, že se dá opravdu uvařit na ohni. Víme, že se dají jíst rostliny, které na první pohled vypadají jako plevel. Víme, že si lze vyrobit nástroj, se kterým se dá udělat mnohem víc, než by člověk čekal. A to je pro mě na archeologii uklidňující, že až nám jednou skončí digitální svět, pořád tu bude svět, ve kterém umíme žít.

A uklidňuje mě ještě jedna věc: lidé jsou tu v různých podobách už nějaké tři miliony let, zatímco tenhle hezký digitální svět existuje sotva třicet let. Takže ano, myslím, že bez mobilu to ještě nějak zvládneme. (smích)

Co vás i po tolika letech stále žene dál? Je to touha něco přelomového objevit, nebo spíš potřeba tomu všemu porozumět?

Mě pořád baví zkoumat, proč si lidé vybírali právě to konkrétní místo. Proč založili sídliště právě tam. Proč právě tam pohřbívali své mrtvé. Pořád mě žene snaha přijít na to, proč se věci našly právě tam, kde je nacházíme, a co ty lidi vedlo k tomu, že je vytvořili, používali a zanechali. Ty obrysy už dnes samozřejmě tušíme. Umíme predik-

ci, umíme vytipovat archeologická naleziště, a na střední Moravě už vím, kde mohou očekávat určité typy nálezů, kde je typické založení sídliště, kde lze čekat pohřebiště nebo pravěké hradiště. Tohle už umíme. Ale právě k téhle schopnosti člověka dovede až řemeslo. Musí mít krajinu načtenou. Musí ji pochopit skrze nálezy, odchodit si ji při povrchových sběrech, být na lokalitách, být na výzkumech. A teprve pak ji začne vnímat jako celek.

Pracovala jste na obnově stálé expozice Příběh kamene v lapidáriu, které je součástí Vlastivědného muzea. Jaký nový příběh návštěvníkům vyprávíte?

Příběh kamene je expozice, kterou připravil historický ústav ve spolupráci s přírodovědným ústavem v době, kdy jsme se na tom ještě nepodíleli. My chceme tuto koncepci respektovat a zachovat, ale zároveň do ní přinést něco nového. Nechceme udělat jen příběh kamene, ale také příběh lodí. Součástí expozice je totiž keltský monoxyl, objevený v roce 1999 ve šterkovně u Mohelnice. U toho objevu jsem tehdy byla jako kurátorka a dá se říct, že tato loď souvisí se začátkem mého působení v této roli ve Vlastivědném muzeu v Olomouci.

A dlouho mě mrzelo, že se sice vystavil, ale vlastně skoro nikdo nevěděl, že v tom lapidáriu je. Proto jsme přišli s nápadem na příběh lodí – v množném čísle. Vedle keltského monoxylu má totiž Vlastivědné muzeum ve sbírce i další loď, objevenou už v roce 1962 v řečišti Moravy u Hynkova, dnešní části Příkaz. Byla tehdy s otazníkem datována do středověku nebo novověku, jednak podle podoby, jednak kvůli železně se keře nalezené uvnitř. Zatím jsme neměli možnost provést absolutní datování. Pro mě je teď důležité tyto dva artefakty vystavit společně a ukázat jejich dva různé příběhy.

Váš vztah k Olomouci je dlouhodobý. Kdy vlastně začal a čím je pro vás zdejší archeologická sbírka výjimečná?

Můj příběh s Olomoucí začal už během studia. Když jsem studovala archeologii v Brně, vybrala jsem si pro diplomovou práci materiál z domského návrší a z Křížkovského ulice. Psala jsem o osídlení ze starého a středního eneolitu, takže jsem s olomouckým depozitářem a sbírkami začala pracovat už někdy v letech 1995 až 1997. Těch nálezů je tu strašně moc. Je potřeba si uvědomit, že olomoucké muzeum je jedno z nejstarších muzeí a že archeologie má v Olomouci mimořádně silnou tradici. Právě sem se dostávaly unikátní lokality a ikonické nálezy, které známe z učebnic. Když se podíváte do přehledů pravěkých dějin Moravy, obrovská část publikovaných nálezů je uložena právě tady. Stačí je jen ukázat lidem.

Když jsem do muzea nastupovala, existovalo tehdy Archeologické centrum Vlastivědného muzea v Olomouci. Jeho smyslem bylo propojit terénní část s muzejní částí a vytvořit moderní pracoviště, kde budou nálezy ze záchranných výzkumů hned odborně ošetřeny, laboratorně zpracované a zároveň se stanou sbírkovými předměty, které lze vystavovat. V letech 1999 až 2003 se v tomto duchu podařilo mnoho věcí a vznikly velké výstavy i stálá expozice Pravěk Olomoucka. Pak se obě instituce rozdělily. A teď je po pětadvaceti letech znovu spojujeme. Ta myšlenka propojit to, co se vykopá v terénu, s tím, co se ukáže lidem, tu zůstala pořád.

Zdroj: VMO

Jen je trochu škoda těch dvaceti let, už jsme mohli být o kus dál...

Je nějaký konkrétní nálezy nebo lokalita, která zásadně změnila pohled na náš region?

Určitě Předmostí u Přerova a lovci mamutů. To jsou naprosto klíčové výzkumy, které prováděli první badatelé spojení s Olomoucí, jako byli Jindřich Wankel, Karel Jaromír Maška, Martin Kříž a další. Ukázali, že lovci mamutů opravdu dokázali mamuty lovit a že pohřbívali své mrtvé. Ve sbírce máme dokonce unikátně dochovanou lidskou čelist z jednoho z možných hrobů.

Další obrovskou lokalitou jsou Mladečské jeskyně. Část nálezů je dnes ve Vidni, ale díky tomu, že jsme přebírali litovelské muzeum, se velká část dostala i k nám. Máme také depot z Nákla, jeden z nejfantastičtějších nálezů ze starší doby železné, nebo nálezy z keltského oppida ve Starém Hradisku, což je jediné skutečně potvrzené oppidum na Moravě. Tady opravdu platí, že kam sáhnete, tam vytáhnete něco výjimečného.

Proč je podle vás tak důležité archeologii popularizovat a mluvit o ní i mimo odborné kruhy?

Protože nás to platí. Je to jednoduché. Archeologie je závislá na veřejných financích a bez nich fungovat nemůže. Zároveň se na ní dá postavit i turismus. Podívejte se, jak funguje archeologie v Egyptě nebo v Turecku. Tam je to běžná součást kulturního života i návštěvníckého provozu. U nás to umíme zatím jen někde, krásným příkladem je Pavlov, kam chodí tisíce lidí. Bylo by skvělé, kdyby se něco podobného podařilo i tady. Máme jeden společný nápad s Archeologickým centrem Olomouc a s docentem Jaroslavem Peškou. Týká se zámku v Žádlovicích, krásného barokizovaného objektu s velkým parkem a hospodářským zázemím, který dnes funguje jako depozitář Archeologického centra v Olomouci. Vidím tam možnost vybudovat nejen centrální depozitář Olomouckého kraje s jeho technickým zázemím, ale také archeopark s replikami pravěkých domů, které byly nalezeny na střední Moravě, návštěvnícké centrum, výstavní prostor či edukační středisko, kam by se děti od mateřských škol po školy střední jezdily učit naše pravěké dějiny. To je přesně ten typ archeologie, kterou bych chtěla dělat, nejen ukazovat předměty za sklem, ale vtáhnout lidi přímo do krajiny.

Jakou roli dnes v archeologii hrají moderní technologie? A kde podle vás mají své hranice?

To je jedna z cest, kam prezentace archeologie nepochybně směřuje. Vytváření 3D modelů artefaktů, přesných kopií předmětů, rekon-

strukci původní podoby a jejich zasazení do širšího příběhu. To všechno je nesmírně užitečné. Virtuální realita je dnes svět, do kterého bychom měli vstupovat. Na druhou stranu já úplně nechci dělat virtuální muzeum. Myslím si, že člověk si potřebuje na věci také sáhnout, potřebuje je cítit a vnímat. Já vím, že virtuální svět to dnes umí velmi dobře, ale pořád je rozdíl dívat se na všechno z křesla přes brýle a něco jiného je fyzicky to zažít. Já bych chtěla dělat zážitkovou archeologii. Takovou, kterou si lidé skutečně prožijí.

Setkáváte se v archeologii s mýty, které se pořád vracejí? A je některý z nich váš oblíbený?

Můj oblíbený mýtus, a nakonec se ukázalo, že možná nebude úplně mýtem, je legenda o antické fundaci Olomouce. O tom, jak Gaius Julius Caesar jel na koni, uviděl pahorek, vyjel na něj a tím pahorkem byl údajně olomoucký kopec, takže tady vlastně založil město. Všichni jsme se tomu dlouho smáli. Jenže pak přišel rok 2001 a můj muž v Neředině společně s kolegy z Archeologického centra objevil příkop, který označil za příkop římských legií. A opravdu patří římské armádě. Pravda, není datovaný do Caesarovy doby, ale do období markomanských válek, tedy asi o dvě stě let později. Ale Římané v Olomouci zkrátka byli. Takže tenhle mýtus se mi úplně vyvracet ne-daří. Spíš se stal takovým hezkým, úsměvným příběhem.

Obecně se ale snažím vyvracet jiný mýtus, že dějiny obcí a měst začínají první písemnou zmínkou. To je nesmysl. Když třeba píšu paměti obcí, ráda lidem ukazuji, že jejich historie nezačíná v roce, kdy se o obci poprvé něco napsalo, ale mnohem dřív. Na Haně jsou lidé od šestého tisíciletí před naším letopočtem v zásadě pořád. To je přece mnohem silnější příběh.

Kdyby za tisíc let někdo vykopal něco po vás, co byste si přála, aby si lidé budoucnosti mysleli?

Moje děti vědí, že až umřu, tak mě musí spálit a rozfoukat tam u nás v Myslejovicích, na pravěkém hradišti Spálený kopec, aby po mně vůbec nic nezůstalo a aby do mě žádný archeolog nikdy nerýpal. Takže ani kosti, ani popel.

Ale obecně je asi jedno, co přesně po nás zůstane. Hlavně aby po nás něco zůstalo. A jestli bych si něco přála, tak aby si o nás lidé v budoucnu řekli totéž, co si my dnes uvědomujeme o lidech před námi: že byli stejně chytrí jako my, jen měli jiné prostředky. Že je dokázali využívat na úžasně úrovni. Že nebyli hloupější, primitivnější ani žádní barbari. Kdyby si tohle o nás za tisíc let řekli, tak by to bylo fajn. ■

VOLNÁ VSTUPENKA

MODERNÍ DŮM

OLOMOUC

Výstaviště Flora

5. – 7. 11.

KROK K DOMOVU

Omnis pořadatel výstav

T: 608 711 422, nasadil@omnis.cz, www.omnis.cz

Zloděj se v obchodě schoval za pokladnu

Olomoučtí policisté zadrželi 25letého muže, který se pokusil vloupat do prodejny na Povelu. Dlažební kostkou rozbil skleněnou výplň dveří a vnikl dovnitř. Všimla si ho kolemjdoucí a přivolala policii, ta dorazila za několik minut. Před příjezdem hlídkami se muž pokusil schovat za pokladnu. Za pokus o krádež mu hrozí až dva roky vězení. ■

Opilý řidič bez řidičáku vezl dvě děti

Policisté ve Zlatých Horách zastavili jednačtyřicetiletého muže, který řídil s téměř 1,2 promile alkoholu v krvi. Navíc neměl řidičské oprávnění, o které dříve přišel kvůli alkoholu za volantem. V autě přitom vezl své dvě nezletilé děti. Policistům uvedl, že jel zařadit chlazení piva na akci. Hrozí mu až roční vězení. ■

Zloděj rozbil kameru a ukradl peníze

Olomoučtí policisté vyšetřují vloupání do prodejny s cukrovinkami v centru města. Neznámý pachatel se v noci z úterý na středu dostal do budovy a vypálil dveře do zadních prostor obchodu. Uvnitř poškodil bezpečnostní kameru a odcizil téměř 20 tisíc korun. Celková škoda dosáhla bezmála 26 tisíc korun. Pachateli hrozí až dva roky vězení. ■

Sukně, rukávce, zástěra... Jak se obléká hanácký kroj?

Foto: Rostislav Gregor

Obléknout hanácký kroj není jen tak. Jednotlivé součásti mají své místo, správné pořadí i způsob, jakým se nosí. Vlastivědné muzeum v Olomouci proto ve spolupráci s Hanáckým muzeem v přírodě připravilo nové instruktážní video **Základy oblékání hanáckého ženského kroje. Krok za krokem na příkladu tzv. blaťáckého kroje z Olomoucka** ukazuje, jak obléct hanácký kroj.

Video je určeno především začátečnícům, například těm, které zdědily kroj po babičce, nechaly si jej opravit a chtějí jej znovu nosit, nebo těm, které se do kroje oblékají jen příležitostně a nejsou si jisté jednotlivými kroky. Posloužit může také folklorním souborům nebo pracovníkům muzeí a dalších kulturních institucí třeba při oblékání figurín na výstavách. Jak podotýkají odborníci, počítejte s tím, že oblékání ženského hanáckého kroje nezvládne jedna osoba, je nutná pomoc alespoň jednoho dalšího asistenta.

„Lidový oděv je pokladem každého regionu a stejně je tomu i na Haně. Hanáci jsou na svůj kroj velmi hrdí a stále přibývá jeho nositelů. Obléct si kroj je ale poměrně náročné, a právě proto jsme vytvořili toto instruktážní video,“ vysvětluje Andrea Mrkusová z Regionálního pracoviště pro nemateriální kulturní dědictví Olomouckého kraje při Vlastivědném muzeu v Olomouci.

Krok za krokem od první vrstvy až po kroj v celé kráse

Haná je rozsáhlý národopisný region a podoba kroje se v jednotlivých oblastech liší. Existují například varianty kroměřížská, kojetínská nebo prostějovskotovačovská a další. Odlišovat se mohou barvami a vzory sukni a zástěr, tvarem rukávců i dalšími detaily. Základní princip oblékání však zůstává podobný. Pro instruktážní video byla zvolena olomoucko-litovelská varianta, tzv. blaťácký kroj, který se nosil na Olomoucku a díky folklorním

souborům i dalším nadšencům se zde nosí dodnes.

„U lidového oděvu je důležité zaznamenávat také znalosti a dovednosti spojené s tím, jak se sváteční nebo obřadní kroj správně obléká a nosí. Tyto znalosti se dříve přirozeně předávaly mezi generacemi, dnes však mohou postupně mizet,“ říká Josef Urban z Hanáckého muzea v přírodě.

Instruktážní video, které vzniklo v prostředí Kameníčкова statku Hanáckého muzea v přírodě v Příkazích, je nejen praktickou pomůckou pro současné nositelky lidového kroje, ale má také důležitý dokumentační význam pro budoucnost. Praktickou ukázkou provázejí dlouholeté nositelky a znalkyně hanáckého kroje Jana Šolcová Poláková a Bronislava Millá Bečáková.

Video najdete na YouTube kanálu Vlastivědného muzea v Olomouci. ■ *mv*

Na Slovanské gymnázium se po 160 letech vrátil císař František Josef I.

Nečekanou návštěvu přivítali v pátek ráno studenti a pedagogové Slovanského gymnázia v Olomouci. Na školu zavítal sám císař František Josef I., který před 160 lety umožnil vznik prvního českého gymnázia na Moravě. Jeho příchodem odstartoval netradiční Den školy, společný happening a zároveň předehra oslav 160. výročí školy, které vyvrcholí v roce 2027.

Císař se vrátil na místo činu

Psal se 18. říjen 1866, když císař František Josef I. svým kabinetním listem povolil zřízení prvního českého gymnázia na Moravě. Výuka byla zahájena o rok později, 1. října 1867.

Historický význam tohoto rozhodnutí připomněl ředitel Slovanského gymnázia Radim Slouka: „Dnes si připomínáme naprosto zásadní okamžik ve vý-

voji českého školství, zásadní impulz k posílení vzdělanosti mezi česky mluvícím obyvatelstvem v tehdy německé Olomouci. Je třeba zdůraznit, že v době svého založení a ještě dlouho poté suplovalo gymnázium zaniklou univerzitu. Ta byla obnovena až po druhé světové válce. Na půdě Slovanského gymnázia se také zrodily myšlenky na založení Vlastivědného muzea nebo Sboru moravských učitelů. Tento první a zásadní krok k obnově a posílení české vzdělanosti byl velmi důležitý nejen pro naše předky, ale i pro naše současné studenty.“

Škola si historický okamžik připomněla s nadsázkou a humorem. Císař v dobové uniformě a v doprovodu svého pobočníka předstoupil před studenty a pedagogy. Nechybělo slavnostní přivítání za zpěvu rakouské císařské hymny, četba historického kabi-

netního listu ani společný zpěv školní písně Slovan song.

Číslo 160 v hlavní roli

Po slavnostním zahájení se škola proměnila v prostor plný krátkých interaktivních aktivit, které spojovalo jediné číslo - 160. Jednotlivé předmětové komise připravily pro studenty úkoly a výzvy z nejrůznějších oblastí, od přírodních věd přes matematiku, historii a jazyky až po umění a sport.

Smyslem nebylo jen připomenout dlouhou historii gymnázia, ale také vytvořit společný zážitek pro studenty různých ročníků, pedagogy a další zaměstnance školy.

160 běhců, 160 metrů, jedna škola

Vyvrcholením projektového dne se stala štafeta 160 x 160 metrů

Foto: SGO

na nábřeží nedaleko školy. Do společného běhu se zapojili studenti i pedagogové. Nešlo přitom o sportovní výsledky ani rekordy, ale především o symbolické předávání štafety - podobně jako

si jednotlivé generace po deseti letech předávají tradici Slovanského gymnázia.

Páteční happening byl prvním krokem k výročnímu roku, během

něhož Slovanské gymnázium oslaví 160 let od zahájení výuky. Další akce v příštím roce nabídnou příležitost k setkávání současných studentů, pedagogů, absolventů i přátel školy. ■ *red*

INZERCE

ŠANTOVKA

CYBERPUNK

COSPLAY FESTIVAL

7. 11.

- ▶ Bionický robopes Unitree v akci
- ▶ Gaming a zážitky ve virtuální realitě
- ▶ Robotické workshopy: programování, roboaréna, 3D tvorba a výroba vlastní funkční elektronické vychytávky
- ▶ AI fotokoutek a tematické fotopointy s oblíbenými cosplay postavami
- ▶ Velký průvod masek od 18:00 – vyrážíme od Premiere Cinemas ve 2. patře

santovka.cz

Studenti z Lutína získají praxi ve strojírenské firmě

Sigmundova střední škola strojírenská v Lutíně uzavřela partnerství se společností MUBEA – HZP z Prostějova. Studenti nově získají možnost odborné přípravy přímo ve výrobním podniku. Firma se zapojí do duálního vzdělávání, které propojuje školní výuku s praxí. MUBEA má vlastní učňovské středisko a certifikát pro tento způsob vzdělávání. ■

Olomoucký kraj připravuje strategii dalšího rozvoje

Olomoucký kraj začal připravovat novou strategii rozvoje pro období po roce 2027. Dokument určí priority například v dopravě, školství a ochraně životního prostředí a poslouží jako podklad pro krajské investice. Na přípravě se budou podílet odborníci, později dostane prostor také veřejnost. Hotovo má být do září 2027. ■

Jeskyňě nabídnou hledání pokladu i uspávání netopýrů

MLADEČSKÉ jeskyňě připravily na konec října speciální prohlídky. Po stopách Bočkova pokladu se děti vydají 28. a 31. října a 1. listopadu. Baterkiáda s prohlídkami za svitu baterek a luceren čeká návštěvníky 27., 29. a 30. října. Javoříčské jeskyňě nabídnou 1. listopadu tradiční Uspávání netopýrů s odborným výkladem. ■

Opera Schrattenbach oslaví šedesátiny Víta Zouhara

Jana Dolželová

Olomouc se v listopadu rozezní soudobou hudbou. Jedenadvacátý ročník festivalu Opera Schrattenbach, který odstartuje 2. listopadu, bude patřit skladatelům, muzikologovi a pedagogovi Univerzity Palackého Víta Zouhara. U příležitosti jeho šedesátých narozenin nabídnou průřez jeho tvorbou, návrat úspěšných oper i premiéru skladby napsané pro Moravskou filharmonii Olomouc.

Zouharova hudba je s Olomoucí úzce spjata. Řada jeho děl měla světovou premiéru v Uměleckém centru Univerzity Palackého, některá dokonce vznikala přímo pro akustiku tamní kaple Božího těla. Nyní se symbolicky vrací na místo svého vzniku.

„Každé provedení je čímśi novým. Přináší možnost vyznění nových detailů, nové energie i nového kontextu,“ říká Vít Zouhar, který se těší také na nové interpretace svých skladeb.

Na festival dorazí špičkoví hudebníci. Komorní tvorbu představí například klavírní duo Igora Ardaševa a Renáty Ardaševové Lichnovské. Vystoupí také Ivo Kahánek, Irvin Venyš či Niklas Liepe. Chybět nebude sbor Campanella ani Different Hearing Laptop Ensemble.

Velkým lákadlem bude návrat oper, které Zouhar vytvořil společně s Tomášem Hanzlíkem, zakladatelem festivalu a uměleckým vedoucím Ensemble Dami-

an. Jejich spolupráce prý funguje natolik přirozeně, že někdy ani sami nevědí, kdo kterou část napsal. „Po těch letech máme jistotu, že naše kompozice vytvářejí přirozený celek, přestože vznikají zcela samostatně,“ přibližuje Zouhar.

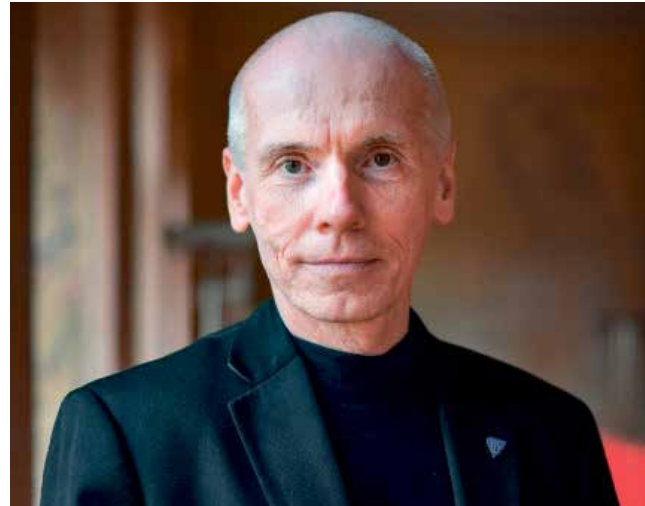
Ensemble Damian uvede 7. listopadu operu La Dafne, která se od premiéry v roce 2011 hrála v Národním divadle Brno devět sezon. O den později se na scénu vrátí oceňovaná L'Arianna.

Výjimečný hudební zážitek slibuje 5. listopad. Moravská filharmonie Olomouc pod taktovkou Roberta Kružíka představí novou Zouharovu skladbu AGIOS, kterou si u skladatele objednala. Zazní také Brána slunce, Mozartova Sym-

fonie č. 40 a Martinů Sinfonietta La Jolla. Koncert bude živě přenášet Český rozhlas D-dur.

Festival, který v Olomouci představuje soudobou hudbu od roku 2004, nabídne nejen oslavu významného jubilea, ale také pohled na několik desetiletí skladatelovy práce. Sám skladatel by však jen obtížně vybíral dílo, které jej nejlépe vystihuje. „Každá i všechny dohromady mě vystihují nejlépe. Jako bych stále psal jednu celoživotní skladbu,“ zamýšlí se Zouhar nad svou tvorbou.

Vstup na festivalové akce je po předchozí rezervaci zdarma, výjimkou je koncert 5. listopadu. Podrobný program a rezervace najdou zájemci na www.operaschrattenbach.cz. ■

Zdroj: UPOL

Olomoucký kraj podpoří ordinace pro lidi bez domova. Charita dostane 1,4 milionu korun

Lidé bez domova mají často problém dostat se k běžné zdravotní péči. V Olomouci jim už řadu let pomáhají specializované ordinace Charity Olomouc. Jejich provoz i letos podpoří Olomoucký kraj, který na zajištění péče praktického lékaře a psychiatra poskytne 1,4 milionu korun.

Ordinace praktického lékaře pro osoby bez přístřeší funguje v Olomouci už od roku 2007. V roce 2020 k ní přibyla také psychiatrická ambulance. Obě zařízení pomáhají lidem, kteří se kvůli své životní situaci často ocitají mimo dosah běžného zdravotnického systému.

„Jsme rádi, že se daří tuto službu v Olomouci dlouhodobě udržet. Péče, kterou Charita lidem bez domova poskytuje, má význam nejen pro ně samotné, ale také pro další zdravotnická zařízení,“ uvedl Vladimír Lichnovský, první náměstek hejtmana Olomouckého kraje.

Význam specializovaných ordinací potvrzují také čísla. Jen v loňském roce vyhledalo pomoc praktického lékaře 581 lidí, psy-

chiatrická ambulance se postarala o dalších 127 pacientů.

Pomoc, která ulevuje i nemocnicím

Dostupná zdravotní péče pro lidi bez domova má podle kraje pozitivní dopad také na fungování dalších zdravotnických zařízení. Pomáhá totiž předcházet situacím, které by jinak museli řešit záchranáři nebo urgentní příjem Fakultní nemocnice Olomouc.

„V případě této cílové skupiny se jedná o péči, která je v běžném systému obtížně dosažitelná, proto má její existence zásadní význam a umožňuje

jejich zdravotní stav řešit komplexněji a dlouhodobě,“ doplnil Lichnovský.

Praktický lékař ordinuje od pondělí do čtvrtka ve Wurmově ulici v Olomouci, v pondělí také v Domově sv. Anežky na Svatém Kopečku. Psychiatrická ambulance přijímá pacienty třikrát týdně.

Charita navíc nezajišťuje pouze samotná vyšetření. Součástí pomoci je také testování na infekční onemocnění nebo koordinace dalších potřebných služeb. Kraj podporuje provoz ordinací dlouhodobě a svůj finanční příspěvek postupně navyšuje. ■ red

Zdroj: olkraj.cz

Olomouc hostila rozhlasovou elitu. Prix Bohemia Radio ocenila dokument, krimi i investigativní podcast

Olomouc se na čtyři dny stala centrem rozhlasové a podcastové tvorby. Mezinárodní festival Prix Bohemia Radio, který se konal od 19. do 22. října, završil svůj 42. ročník předáním cen nejlepšímu audio dílu. Z celkem 167 přihlášených prací postoupilo 37 do finále. O vítězích rozhodovaly odborné a studentské poroty, do výběru se zapojili také posluchači.

Cenu za nejlepší dokument získala Ridina Ahmedová za dílo Sama sebe jsem se bála, v němž přináší výpověď odsouzené ženy vyrovnávající se s vlastní vinou. V kategorii Drama triumfovala mysteriózní rozhlasová krimi Tragédie Liblice Jiřího Havelky, která pracuje s tajemným vysíláním odpojeného rozhlasového vysílače. Havelkův počin ocenila i studentská porota. Mezi dokumenty studenti vybrali Lužní techno Martiny Pouchlé, které propojuje zvuky jihomoravských lužních lesů s elektronickou hudbou.

V mezinárodní kategorii Reportáž zvítězil polský autor Antoni

Rokicki s dílem Poslední akce, citlivým příběhem o lásce a ztrátě. Také zde se shodly odborná a studentská porota. Nejlepším podcastem se stala investigativní série Systém Kaderka Artura Janouška z Českého rozhlasu, která rozkrývá dotační kauzu a mocenské vztahy v českém tenise. Studentskou cenu v této kategorii získala série Kellner o životě a podnikání zakladatele skupiny PPF. Posluchači dali přednost podcastu Ptačí řeči České společnosti ornitologické, který přibližuje ochranu přírody a svět ptáků.

Významná ocenění zazněla už při zahájení festivalu. Rozhlasovou Cenu Thálie převzala herečka Magdaléna Borová za roli Mariánně ve hře Scény z manželského života Ingmara Bergmana v režii Beaty Parkanové. Porotu přesvědčila autenticitou a přirozeností svého výkonu.

Cenu Hany Maciuchové, určenou osobnostem spjatým s olomouckým regionem, obdržel herec a režisér Miroslav Krobot. Rodák ze Šumperka se do Olomouce vra-

ci i pracovně, letos v Moravském divadle uvedl inscenaci Bořiny za břehem. Do Síně slávy Českého rozhlasu byly uvedeny Lada Klokočnicková a Eva Ješutová.

Festival kromě soutěžních poslechů nabídl debaty, živá natáčení a setkání s tvůrci pro veřejnost i studenty. V programu nechyběla diskuse o slovenských veřejnoprávních médiích, divadelní představení ani koncerty. Letošní ročník připomněl také deset let kategorie Reportáž, do níž se hlásí i zahraniční vysílatelé. ■ red

Foto: Matěj Hošek, Český rozhlas

INZERCE

E-SHOP GLOBUS ONLINE

NOVĚ V OLOMOUCI

ČERSTVOST A KVALITA Z GLOBUSU AŽ K VÁM DOMŮ

VÍCE NEŽ 32 000 PRODUKTŮ

- Nejširší nabídka potravin na online trhu. Více než **32 000 produktů!**
- Čerstvé maso** od řezníků a **pečivo z naší pekárny** až k vám domů.
- Zdravý svět online** - přes **2000 produktů** pro BIO, bezlepkové, bezlaktózové nebo vegan stravování.
- Ještě **výhodnější ceny** pro registrované.
- Nad 1800 Kč **doprava zdarma.**

GlobusOnline.cz

OSOBNÍ VYZVEDNUTÍ

DORUČENÍ DOMŮ

Dušíčky nacucky! nabídnou divadlo i lampionový průvod

Olomoucký dům nacucky! připravuje dušíčkový program. V sobotu 31. října uvede od 17:30 inscenaci Orfeus a Eurydika, v 19 hodin vyrazí od domu na Dolním náměstí lampionový průvod. V pondělí 2. listopadu se na komunitní Za(h)radě na Tabulovém Vrchu uskuteční uspávání broučků, workshop a slavnostní otevření pítka a krmítka pro ptáky. ■

Olomoucké muzeum představuje archeologické poklady Mohelnice

Vlastivědné muzeum v Olomouci otevřelo výstavu Mohelnice: Příběh archeologického naleziště. Návštěvníci uvidí originální archeologické nálezy, archivní materiály i ukázky pravěkých staveb. Interaktivní část umožňuje vyzkoušet mletí obilí, broušení kamenných seker nebo zdobení keramiky. Výstava potrvá do 17. ledna příštího roku. ■

Olomouc se v listopadu promění v centrum designu

Olomouc bude celý listopad patřit 4. ročníku festivalu Olomouc Design Days. Návštěvníky čekají výstavy, workshopy, diskuse a otevřené ateliéry. Program odstartuje 2. listopadu putovní vernisáží tří výstav. Chybět nebude módní přehlídka Dotecky designu, galerie ve výlohách obchodů ani oblíbený Dizajntrh s tvorbou nezávislých designérů. ■

Dvojité zlato z Lublaně! Olomoucká Kassiopea opět zazářila na mezinárodní scéně

Jana Doleželová

Olomoucký ženský pěvecký sbor Kassiopea slaví další velký mezinárodní úspěch. Ze slovinské Lublaně si přivezl hned dvě zlatá ocenění! Na mezinárodní soutěži Victoria Ljubljana International Choral Competition, kde poměřil své pěvecké umění s dalšími evropskými sbory, získal zlaté pásmo v obou kategoriích, do kterých se přihlásil – Folklore a Classic. Zpěvačky pod vedením sbormistryně Hany Vyroubalové tak navázaly na loňský úspěch v Bratislavě a znovu potvrdily vysokou úroveň olomouckého sborového zpěvu.

Mezinárodní soutěž Victoria Ljubljana International Choral Competition se uskutečnila ve dnech 18.–20. října 2026 ve slovinské metropoli. Je součástí mezinárodního projektu We Are Singing Music Association, který pořádá soutěžní i nesoutěžní sborové festivaly v různých evropských zemích.

Mezi deseti zúčastněnými evropskými pěveckými sbory v Lublani nechyběla ani olomoucká Kassiopea, která působí pod hlavičkou BoDo centra. Do soutěže vstoupila hned ve dvou hudebně odlišných kategoriích

– Folklore, zaměřené na lidovou hudbu a její sborové úpravy, a Classic, věnované klasické sborové tvorbě.

V obou kategoriích dokázala Kassiopea přesvědčit mezinárodní odbornou porotu a vyzpívat si zlatá pásma. Dvojí ocenění je pro sbor mimořádně cenné nejen díky mezinárodní konkurenci, ale také proto, že potvrzuje jeho hudební všestrannost, interpretační vyspělost a schopnost obstát v různorodém repertoáru. „Velmi mě těší, že nejenom u našich dětských sborů, ale i u Kassiopey porota oceňuje výraz a energii sboru. A velkou měrou nám k tomu určitě pomáhá i geniální dílo olomouckého skladatele Jana Vičara. Gurale totiž do zahraničí vždycky rády vyvezeme, je to už naše srdcovka,“ vděčně se usmívá sbormistryně Hana Vyroubalová.

Další zlato do sbírky úspěchů

Pro olomoucké zpěvačky není lublaňské ocenění prvním úspěchem na mezinárodní scéně. V dubnu loňského roku zazářila Kassiopea na festivalu Slovakia Cantat v Bratislavě, odkud si také přivezla zlaté pásmo. Tehdy poměřila své síly se sbory ze sedmi zemí z celého světa.

Dvě nová zlatá pásma z Lublaně tak představují další významný bod v soutěžní historii sboru. Během dvou let získala Kassiopea na zahraničních mezinárodních soutěžích hned tři zlatá ocenění!

Kassiopea – dvacet let radosti ze zpívání

Ženský pěvecký sbor Kassiopea vznikl v Olomouci na podzim roku 2006 a od svého založení působí pod vedením sbormistryně Hany Vyroubalové. Je součástí BoDo centra, které se věnuje rozvoji sborového zpěvu a hudebnímu vzdělávání a k dnešnímu dni pod jeho hlavičkou působí celkem šest sborů pro děti od 3 let až po dospělé zpěvačky. Letošní dvacáté výročí oslavila Kassiopea velmi úspěšným výročním koncertem v Arcibiskupském paláci.

Za dobu svého působení se Kassiopea stala pevnou součástí olomoucké kulturní scény. Pravidelně koncertuje, účastní se tuzemských i zahraničních festivalů a soutěží a na svém kontě má řadu ocenění. Zlatá pásma v minulosti získala například také na mezinárodním festivalu Svátky písní Olomouc. V roce 2023 Kassiopea vydala také své první album.

Zdroj: archiv Kassiopea

Repertoár sboru je pestrý – od klasické sborové tvorby přes úpravy lidových písní až po muzikálové a populární skladby. Právě schopnost pohybovat se napříč hudebními žánry Kassiopea úspěšně zúročila také v Lublani.

Letošní dvojité zlato je tak krásným oceněním dlouhodobé práce sbormistryně Hany Vyroubalové. Díky

Kassiopee i Andromedě – hlavnímu koncertnímu dětskému sboru BoDo centra, který taktéž sbírá mezinárodní i tuzemská ocenění – se olomoucká kulturní scéna opět úspěšně představila v zahraničí. ■

Olomouckou činohru čeká změna. Romana Vencla po deseti letech vystřídá mladý režisér David Vyhnánek

Jana Doleželová

Po deseti letech se mění vedení činohry Moravského divadla Olomouc. Dosavadního uměleckého šéfa Romana Vencla nahradí po skončení aktuální sezony sedmadvacetiletý režisér a dramaturg David Vyhnánek. Vencel ale z divadla neodchází, dál bude působit jako herec.

O prestižní pozici se ucházelo šest kandidátů. Sedmičlennou výběrovou komisi nakonec nejvíce přesvědčil David Vyhnánek, rodák z Jeseníku, který v současnosti působí v ostravském Divadle Mír.

„Zaujal svou promyšlenou koncepcí, energií a jasnou představou o dalším směřování olomoucké činohry. Oceňuji, že chce navázat

na to, co se souboru podařilo vybudovat, a současně mu dát nový impuls,“ uvedl ředitel divadla David Gerneš.

Vyhnánek vystudoval herectví na Janáčkově konzervatoři v Ostravě a režii a dramaturgii v Bratislavě. Olomoucké prostředí už dobře zná, s místním souborem spolupracoval na inscenaci Kati. Revoluci na jevišti nechystá, chce především rozvíjet herecký potenciál souboru a přivést nové tvůrčí osobnosti. Ve své koncepci počítá jak s divácky přístupnými tituly, tak s odvážnějšími inscenacemi, které nabídnou současná témata a netradiční divadelní postupy. Důležitá pro něj bude také spolupráce s tvůrci z české i slovenské divadelní scény.

„V činohře Moravského divadla vidím velký potenciál. Mým cílem je navázat na její silné stránky, využít zkušenosti současného souboru a postupně rozvíjet jeho umělecké možnosti,“ říká nastupující šéf.

Výraznou stopu za sebou zanechává Roman Vencel. Během jeho desetiletého působení se podle jeho slov podařilo zvýšit návštěvnost o více než patnáct procentních bodů. Dnes přesahuje osmdesát procent kapacity sálu. Do Olomouce navíc pravidelně míří režiséři zvučných jmen včetně Miroslava Krobota či Davida Drábka.

Vencel se s funkcí loučí s humorem sobě vlastním. Současnému řediteli poděkoval za osm let spolupráce „a také za to, že mě nezabil, i když ho to určitě mnohokrát napadlo.“

Největší hodnotou uplynulé dekády je pro něj ale samotný soubor. „Jsou to především moji nejbližší přátelé, moje rodina a ti nejlepší podříze-

ni, jaké si člověk může přát!“ vzkázal kolegům.

Olomoučtí diváci tak o oblíbeného herce neprijdou.

Vencel se nyní chce naplno věnovat hraní a pomyslné dirigentské taktovky nad činohrou se ujme nová generace. ■

INZERCE

SVĚT KOSTEK OLOMOUC
Mezinárodní výstava modelů a stavebnic
31. 10.–1. 11. 2026
Výstaviště Flora Olomouc

Výstaviště Flora Olomouc

Zvýhodněné online vstupné

www.flora-ol.cz

KOSTEK.ORG

David Vyhnánek. Zdroj: MDO

Slovanské gymnázium v Olomouci: 160 let od císařského dekretu

Martin Chytrý

S osobností císaře Františka Josefa I. bývá v Olomouci spojováno zrušení univerzity roku 1860. K obnovení druhého nejstaršího vysokého učení u nás došlo až po 2. světové válce. Vliv mocnáře podunajské monarchie na vzdělávací instituce ve městě Olomouci však nebyl zdaleka jen negativní. Jeho jméno je spojeno také s dekretem z 18. října 1866, jímž povolil v Brně a Olomouci vznik slovanských gymnázií s českým vyučovacím jazykem. Pro Olomouc to nebylo zdaleka jen administrativní rozhodnutí. Město bylo v té době převážně německé, s německou správou, německými školami a silným německým spolkovým životem. Česká menšina, posílená přístěhovalcům z venkova, hledala instituce, které by jí umožnily vyšší vzdělání v mateřštině a posílily její postavení. Zřízení státního gymnázia s českým vyučovacím jazykem se stalo jedním z nejvýznamnějších úspěchů českého národního hnutí na střední Moravě. Škola, která otevřela dveře 1. října 1867, se stala nejstarší českou střední školou na střední a severní Moravě a vůbec první českou střední školou v dějinách Olomouce. V době, kdy z olomoucké univerzity zbyla jen teologická fakulta, plnilo gymnázium roli klíčového centra české vzdělanosti a kulturního života.

ZROZENÍ ŠKOLY V ČASE NÁRODNÍHO UVĚDOMĚNÍ

První léta existence ústavu se odehrávala v pronajatých domech v Purkrabské ulici. Podmínky byly skromné, ale symbolika silná. Vy-

Jan Evangelista Kosina, první ředitel ústavu. Foto: archiv HV

učování probíhalo český a profesorský sbor se angažoval ve veřejném dění. Prvním ředitelem se stal Jan Evangelista Kosina, klasický filolog a vlastenec, který v letech 1867–1877 položil základy ústavu a vtiskl mu národní charakter. Za Rakouska-Uherska byla gymnázia středními školami připravujícími na vysokoškolské studium. Úplné gymnázium se skládalo z nižšího a vyššího oddělení po čtyřech ročnících, celkem tedy z osmi tříd, které nesly tradiční latinské názvy od primy až po oktávu. Existovaly klasická gymnázia s důrazem na latinu a řečtinu i reálná s větším podílem matematiky, přírodních věd a moderních jazyků. Slovanské gymnázium začalo jako nižší státní čtyřtřídní ústav a postupně se rozvíjelo směrem k vyššímu

a reálnému typu. První maturity se konaly roku 1872. Císař František Josef I. se jich osobně zúčastnil, pokládal otázky a známkoval. Tato událost měla v českém prostředí mimořádný ohlas a posílila prestiž nové školy.

Postupně se ústav etabloval. Po Kosinovi nastoupili další ředitelé: Vojtěch Kotsmich v letech 1878–1888, P. Maxmilián Vrzal v letech 1889–1907 a Karel Kořínek v letech 1907–1920. Dlouho škola sídlila v pronajatých prostorách, až roku 1884 otevřela vlastní budovu v Kosinově ulici. Objekt postavený z dobrovolných sbírek českých vlastenců se stal viditelným symbolem rostoucího českého sebevědomí v německém městě. Název „Slovanské“ (do roku 1890, poté c. k. České gymnasium) zdůrazňoval širší kontext v rámci monarchie a ústav výrazně přispěl k posílení českého živlu v regionu. Absolventi odcházeli na univerzity, do úřadů a do veřejného života a pomáhali měnit národnostní skladbu města i kraje.

REPUBLIKA, OKUPACE A POVÁLEČNÁ OBNOVA

Po vzniku Československa pokračovalo gymnázium jako Státní československé reálné gymnasium. Reálné gymnázium spojovalo humanitní základ včetně latiny s posílenou matematikou, přírodními vědami a moderními jazyky. Šlo obvykle o osmiletý program

s třídami od primy po oktávu. Ředitelem byl Vít Hřivna v letech 1920–1924, poté František Slavík v letech 1924–1933 a František Haderka v letech 1934–1940. V době Haderkovy zdravotní dovolené ústav dočasně řídili Richard Strnad a později Rostislav Bartočka. Škola zůstávala důležitým centrem českého kulturního a intelektuálního života. Vychovávala generace, které se uplatňovaly ve vědě, kultuře, právu i politice. Atmosféra první republiky přinesla větší svobodu, ale také nové výzvy spojené s budováním státu a s přetrvávajícím soužitím Čechů a Němců ve městě.

Druhá světová válka a protektorát znamenaly pro školu těžké období. Budovy byly zabírány, studenti byli nasazováni na práce a výuka probíhala za ztížených podmínek. Ředitelem byl Rudolf Hídl v letech 1941–1945, od května 1945 ústav dočasně spravoval PhDr. Jan Springer. Po osvobození se výuka obnovila. Jan Springer řídil školu až do roku 1948, po něm nastoupil Jaroslav Hanáček a působil zde v letech 1949–1951. Období bezprostředně po válce naznačovalo naději na návrat k normálnímu životu, ale brzy se ukázalo, že nový politický režim přinese zásadní změny.

KOMUNISTICKÁ ÉRA A PROMĚNA CHARAKTERU ŠKOLY

Hlavní změna za komunismu spočívala v proměně gymnázií na čtyřleté střední školy. Roku 1951 bylo Slovanské gymnázium sloučeno s Polívkovým reálným gymnáziem a přesunuto z budovy v Kosinově ulici do objektu na třídě Jiřího z Poděbrad. Roku 1953 bylo degradováno na 1. jedenáctiletou střední školu. Později se stalo Střední všeobecně vzdělávací školou v letech 1963–1969 a Gymnáziem tř. Jiřího z Poděbrad v letech 1969 až 1990. Ztratilo klasický osmiletý charakter s třídami od primy po oktávu, historický název i autonomii. Do výuky mnoha předmětů pronikaly povinné prvky marxismu-leninismu a ideologický tlak. Přesto si škola udržovala poměrně vysokou úroveň a mnoho učitelů i studentů se snažilo zachovat odbornou kvalitu navzdory politickým požadavkům. Řediteli v tomto období byli Miloslav Zedek v letech 1951–1954, František Tvrdoň (1954–1958), Otto

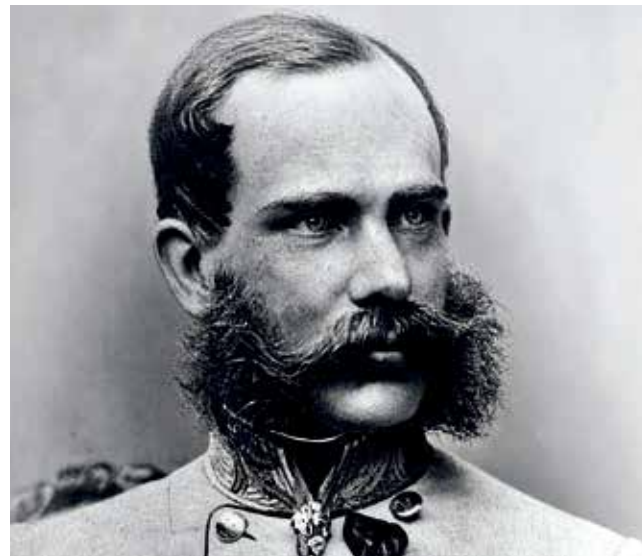
Ficner (1958–1959), Miroslav Hrabovský (1960–1963), Antonín Sosík (1963–1969), Oldřich Medek (1969–1986) a Vladimír Bukáček v letech 1986–1992. Budova na třídě Jiřího z Poděbrad se stala domovem ústavu na dlouhá desetiletí a škola pokračovala ve vzdělávání generací, které později ovlivnily vývoj města i kraje.

OBNOVA PO ROCE 1989 A SOUČASNÁ PODOBA

Po sametové revoluci byl roku 1990 škole navrácen historický název Slovanské gymnázium a obnoven charakter gymnázia včetně víceletého studia. Znovu se objevily třídy s latinskými názvy od primy po oktávu v rámci osmiletého programu. Vznikla také bilingvní česko-francouzská sekce, která posílila mezinárodní rozměr školy. Ředitelem byl Vladimír Zicháček v letech 1992–2007 a od roku 2007 ústav řídí Radim Slouka. Dnes škola působí ve dvou budovách. Hlavní historická budova na třídě Jiřího z Poděbrad 13 slouží čtyřletému studiu, vyšším ročníkům osmiletého gymnázia a ředitelství. Budova v Pasteurově ulici 19 hostí česko-francouzskou sekci a nižší ročníky osmiletého studia. Největší porevoluční investicí byla dostavba hlavní budovy v letech 2012–2013 podle projektu Miroslava Pospíšila, financovaná Olomouckým krajem částkou přesahující 200 milionů korun. Mo-

derní křídlo nahradilo nevyhovující přístavek ze 70. let a přineslo nové učebny, velkou jídelnu, tělocvičnu a hřiště na střeše. Dostavba získala čestné uznání v soutěži Grand Prix Obce architektů. Škola se otevřela mezinárodní spolupráci, modernizovala výuku a udržela si pověst kvalitního všeobecného vzdělání.

Mezi absolventy vynikají osobnosti, které se výrazně uplatnily ve svých oborech i ve veřejném životě. Patří k nim František kardinal Tomášek, jazzový hudebník Emil Viklický, politici Mořic Hruban, Zdeněk Fierlinger či Ivan Langer, ústavní soudce Michal Bartoň, spisovatelka Helena Lysocká, historik Milan Tichák, moderátor Petr Novotný či novinářka Daniela Drtinová. Z hlav města Olomouce byl absolventem gymnázia starosta Richard Fischer, který zásadně formoval moderní podobu města za první republiky, z porevolučních primátorů ústav vystudovali Martin Novotný, Martin Major a Miroslava Ferancová. Slovanské gymnázium prošlo všemi zvraty moderních dějin, od císařského dekretu přes národní obrození, první republiku, okupaci a totalitu až k moderní bilingvní instituci. Zůstává pilířem olomoucké vzdělanosti a místem, kde se po generace formovaly osobnosti, které ovlivnily nejen Hanou, ale i širší český kulturní a veřejný život. ■

František Josef I. povolil gymnázium kabinetním listem. Foto: archiv HV

Původní budova Slovanského gymnázia v dnešní Kosinově ulici. Foto: archiv HV

INZERCE

21. 11. 2026
10:00–18:00
Vstup zdarma

POKÉMON BURZA

TOUR de CARDS

olympiaolomouc.cz

Sudoku pro chytré hlavy

Sudoku pro Hanácký Večerník poskytuje

sudokuonline.CZ - první český Sudoku server

		1			4			5
9	4							7
	5				7	3		
	2		7	9				6
					6			
3				2	8			9
			2	4				5
	7							8
2			8			6		

#1 PRO ZAČATEČNÍKY

5		3			1	6		
	2		5			7		9
	1			9				
2			4					
4		6		1		5		7
					7			2
				3			9	
3		9			4		7	
		2	9			3		4

#2 PRO ZAČATEČNÍKY

	4		9	8	6		3	
		3			7	4		
9					4			
			4			5	1	
		2		9		3		
5	4				3			
			8					6
		5	6		7			
3			7	2	1		9	

#3 PRO MÍRNĚ POKROČILÉ

	7		3	8				9
4	8				6			
	5					8		2
8				3				5
			9		2			
9				6				4
7		4						9
			8					4
3				1	4			2

#4 PRO MÍRNĚ POKROČILÉ

7	6	1	9	8	4	3	2	5
9	4	3	6	5	2	1	7	8
8	5	2	1	7	3	9	6	4
5	2	8	7	9	1	4	3	6
4	9	7	3	6	5	8	1	2
3	1	6	4	2	8	5	9	7
1	8	9	2	4	6	7	5	3
6	7	4	5	3	9	2	8	1
2	3	5	8	1	7	6	4	9

ŘEŠENÍ #1

5	9	3	7	4	1	6	2	8
6	2	4	5	8	3	7	1	9
8	1	7	6	9	2	4	5	3
2	7	1	4	5	8	9	3	6
4	3	6	2	1	9	5	8	7
9	5	8	3	6	7	1	4	2
7	4	5	8	3	6	2	9	1
3	6	9	1	2	4	8	7	5
1	8	2	9	7	5	3	6	4

ŘEŠENÍ #2

5	4	7	9	8	6	2	3	1
8	6	3	2	1	7	4	5	9
9	2	1	3	5	4	6	7	8
3	9	8	4	6	2	5	1	7
7	1	2	5	9	8	3	6	4
6	5	4	1	7	3	9	8	2
2	7	9	8	3	5	1	4	6
1	8	5	6	4	9	7	2	3
4	3	6	7	2	1	8	9	5

ŘEŠENÍ #3

2	7	1	3	8	5	4	6	9
4	8	3	2	9	6	7	5	1
6	5	9	1	4	7	8	3	2
8	6	2	4	3	1	9	7	5
1	4	5	9	7	2	6	8	3
9	3	7	5	6	8	2	1	4
7	2	4	6	5	3	1	9	8
5	1	6	8	2	9	3	4	7
3	9	8	7	1	4	5	2	6

ŘEŠENÍ #4

Recenze: Léto s Maigretem

Martin Novotný

V této rubrice se většinou věnujeme žhavým současným novinkám, občas může ale stát za to, připomenout si nadčasovou klasiku. Právě letní vysílání na Televizi Seznam divákům připomnělo, že seriál Komisař Maigret s Bruno Cremerem v titulní roli představuje etalon v adaptování slavné simenonovské literární předlohy.

Paradoxem maigretovek zůstává, že autorem příběhů nejslavnějšího francouzského detektiva je Belgiec Georges Simenon. Postava komisaře se pyšní dlouhou historií filmových zpracování - od raných černobílých pokusů z 30. let přes ikonické celovečerní filmy s Jeanem Gabinem až po novější adaptace, mezi něž patří i pozoruhodná britská verze s Rowanem Atkinsonem. Právě Cremerovo pojetí však pro většinu diváků i kritiků zůstává tím nejautentičtjším. Seriál vznikl v letech 1991-2005 jako velkorysá evropská koprodukce francouzské, belgické, švýcarské

a České televize. Během čtrnácti let bylo natočeno celkem 54 celovečerních epizod s přibližně devadesátiminutovou stopáží, které pokrývají podstatnou část Simenonových novel.

Pro českého diváka je pikantně atraktivní, že se natáčelo i v tuzemských lokacích. Praha, Liberec či malebné prostory zámku Ploskovice v kombinaci s precizní výpravou dokonale evokovaly atmosféru Paříže a francouzského venkova 50. let. Tato geografická kamufláž s sebou přinesla řadu úsměvných kuriozit. Bystří tuzemský divák tak může v pozadí francouzských uliček občas spatřit typickou českou architekturu a v některých záběrech dokonce i české tramvaje. Skutečnou lahůdkou pro znalce je pak epizoda Maigret a ministrant. Ta se z velké části natáčela v Liberci, kde filmaři na Vápence postavili kompletní kulisu kostela a komisařovo pátrání po záhadně zmizelé mrtvole zavedlo Bruna Cremera až do autentických prostor liberecké tramvajové vozovny.

Na režisérské židli se vystřídal přes třicet tvůrců (dva díly natočil i náš Juraj Herz), přesto si cyklus udržel jednotnou tvář. Zdobí ho rozvázné tempo, důraz na psychologii postav, silné dialogy a hutná atmosféra. Jde o prvotřídní detektivní žánr starého stříhu, který se obejde bez laciné akce a explozí. Klíčem k úspěchu je samozřejmě Bruno Cremer (1929-2010), jeden z nejcharismatictějších francouzských herců druhé poloviny 20. století. Cremer Maigreta nehraje, doslova se jím stává, divák může sledovat, jak postava s dokonalou kontinuitou stárne společně se svým představitelem: od energičtějších začátků až po pozdní, melancholické a unavené díly, které jsou však o to přesvědčivější. V poslední epizodě už na herci zanechala stopu těžká nemoc (rakovina hrdla), kvůli níž musel být jeho hlas v postprodukci předabován. Nebyt tohoto fatálního oslabení, seriál by pravděpodobně pokračoval dál. Cremerova umělecká dráha přitom zdaleka nestojí jen na této jediné roli, jeho filmografie je úctyhodná a pestrá. Exceloval ve válečném dramatu

Četa 317, v thrilleru Mzda strachu režiséra Williama Friedkina nebo v dramatech slavných tvůrců, jako byli Luchino Visconti či François Ozon. Cremer byl také brilantním a uznávaným divadelním hercem. Svou kariéru nastartoval na prestižních pařížských scénách, kde zářil v hrách Shakespeara, Oscara Wildea i soudobých francouzských autorů, a právě tato hluboká divadelní zkušenost a schopnost pracovat s jemnými nuancemi výrazu a gest dodaly jeho Maigretovi nevídanou psychologickou hloubku.

Výrazná česká stopa se otiskla také do hereckého obsazení. V menších či větších rolích se po Cremerově boku objevili například Tomáš Hanák, Zora Jandová, Pavel Bobek, Ivan Franěk, Linda Rybová, Pavel Vondruška či Svatopluk Matyáš. Skvělé řemeslo tuzemské kinematografie potvrdil fenomenální kameraman Vladimír Smutný, který vtiskl vizuální podobě několika epizod podmanivou filmovou eleganci. I český rukopis se tak vepsal do seriálu, ke kterému se budou jistě po desetiletí diváci vracet. ■

Zdroj: archiv HV

VAŘÍME S VEČERNÍKEM

RECEPT NA TARTE TATIN NEBOLI OBRÁCENÝ KOLÁČ

Tentokrát pro vás máme recept na vynikající koláč připravený v pánvi, který se peče jaksi "obráceně". Nejprve si totiž připravíte karamelovou omáčku, do ní dáte jablka a teprve poté přikryjete těstem. Po vytažení z trouby už jen „kouzlem“ otočíte pánevku a vynikající dezert je na světě! Jednoduché, že? A když k tomu přidáte ještě domácí vanilkovou zmrzlinu, údiv všech přihlížejících bude zaručen. Určitě vyzkoušejte!

CO BUDETE POTŘEBOVAT

Těsto

- 250 g hladké mouky
- 150 g másla
- 50 g krupicového cukru
- 1 vejce „M“
- špetka soli

Jablka

- 10 jablek golden delicious
- 2 polévkové lžíce másla

Karamelová omáčka

- 150 g krupicového cukru
- 100 g másla
- 1,5 lžíce vody
- 4 celé badyány

POSTUP

Těsto

Mouku, změkklé máslo, cukr, vejce a špetku soli vypracujeme v robotu v hladké těsto. Zformujeme z něj cihlu, kterou necháme alespoň 3 hodiny (klidně do druhého dne) v lednici odpočinout.

Jablka

Jablka oloupeme, rozřízneme na čtvrtiny a vypeckujeme. V pánvi s rozehrátým máslem ovoce krátce orestujeme s hvězdičkami badyánu a poté dusíme 4-5 minut pod pokličkou. Nakonec necháme dobře okapat.

Karamelová omáčka

Cukr necháme postupně zkaramelizovat a přidáme máslo. Svaříme na hustou karamelovou omáčku.

Koláč

Těsto necháme asi 20 minut změkknout při pokojové teplotě a poté vyválíme do kruhu velikosti pánve. Do pánve s karamellem vyskládáme jablka

a následně přiklopíme těstem. Okraje zatlačíme ke dnu, plát propícháme vidličkou a pečeme v troubě předehřáté na 180 °C 30 - 45 minut - podle velikosti pánevky.

Po upečení necháme 20 minut vychladnout, vyklopíme a podáváme ideálně s vanilkovou zmrzlinou nebo zakysanou smetanou.

At se vám podaří! ■

INZERCE

Nezapomenutelný firemní večírek?

S Paulus Catering

www.paulus-catering.cz

HOROSKOP 27. 10. - 11. 11. 2026

Beran

Ve vztazích bude potřeba řešit rozdílné názory. Neprosazuj svou za každou cenu. Kompromis přinese lepší výsledek.

Blíženci

Tvořivost ti pomůže uniknout rutině. Vyzkoušej něco, co tě dlouho láká. Nový zážitek oživi každodenní dny.

Lev

Důležitý rozhovor změní tvůj pohled na blízkého člověka. Nech druhé domluvit a nespolehej na domněnky. Otevřenost posílí důvěru.

Váhy

Finanční otázky si zaslouží pozornost. Rozmysli si, za co stojí utrácet. Rozumné rozhodnutí ti dodá jistotu.

Střelec

Dopřej si čas na odpočinek a srovnání myšlenek. Ne každou nabídku musíš přijmout. Brzy poznáš, kam vložit energii.

Vodnář

V práci se objeví příležitost ukázat schopnosti. Neboj se převzít iniciativu. Důležitý krok ti otevře dveře.

Býk

Pracovní povinnosti ustoupí osobním záležitostem. Věnuj se vztahům, které potřebují péči. Společný čas obnoví blízkost.

Rak

Domov a rodina si vyžadají pozornost. Vyzkoušej něco, co tě dlouho láká. Nový zážitek oživi každodenní dny.

Panna

Praktické úkoly půjdou lépe s pevným řádem. Neztrácej čas zbytečnostmi. Soustředění přinese rychlejší výsledky.

Štír

Slunce ve tvém znamení podpoří nové začátky. Přestaň se vracet k tomu, co nefunguje. Teď můžeš změnit směr.

Kozoroh

Spolupráce přinese nové možnosti. Jasně si vymež, co můžeš nabídnout. Společný cíl urychlí výsledky.

Ryby

Přátelé tě inspirují k nečekané změně. Naslouchej novým nápadům, ale zachovej si úsudek. Vyber si, co ti dává smysl.

Etická komise dala Vejtasovi stopku na 15 let

Rozhodčí Simon Vejtasa. Foto: HC Olomoucko

Etická komise Fotbalové asociace České republiky se zabývala korupční a sázkařskou kauzou. Tentokrát řešila případ rozhodčího Simona Vejtasy, který byl obviněn ve třech zápasech. Podle rozhodnutí komise za to dostal stopku na 15 let.

Vejtasovi za spáchání disciplinárních přečinů narušení regularnosti soutěže či utkání a úplatkářství, kterých se dopustil ve třech případech, komise uložila disciplinární trest zákazu účasti na všech aktivitách spojených s činností FAČR na dobu 15 let společně s peněžitou pokutou ve výši 150 000 Kč.

Ve vztahu k trestu pro rozhodčího Simona Vejtasu Etická komise FAČR uvádí: „Při stanovení výměry disciplinárního trestu zohlednila Etická komise FAČR počet a závažnost spáchaných disciplinárních přečinů. Rozhodčí má z povahy své funkce zvláštní odpovědnost za nestranný průběh utkání a na hřišti je hlavním garantem regularnosti. Narušení regularnosti utkání ze strany rozhodčího proto Etická komise FAČR považuje za mimořádně závažné a také s ohledem na tuto okolnost přistoupila k uložení trestu zákazu účasti na všech aktivitách spojených s činností FAČR na dobu 15 let, tedy v horní polovině možné sazby.“ ■ *pel*

Český kulturista Patrik Šerý se vrací domů se světovou dominancí

Kulturista Patrik Šerý sbírá úspěch za úspěchem. Foto: archiv Patrik Šerý

Po třech měsících neustálého cestování, extrémních diet a desítek startů se do vlasti vrací kulturista Patrik Šerý. Ten, který v cizině vybojoval pět medailí na světovém poháru v Istanbulu, se nyní stává symbolem toho, že věk je jen číslo.

Poslední tři měsíce byly pro Patrika Šerého neúprosným maratónem. Jeho cesta za úspěchem vedla přes desítky hotelů a neustálé dietní režimy při více než 45 startech s těmi nejlepšími na světě. Šampion absolvoval náročné turné po celé Evropě – od Švýcarska (Currych), přes Českou republiku (Praha a Opava), Rakousko (Graz), Lucembursko (Lucemburk), Rumunsko (Brašov) až po Maltu (St. Paul's Bay) a Makedonii (Skopje).

V kulturistických kruzích se o něm mluví jako o „mašině“, „nezmaru“, „fantomovi“ či „skále“. Jeho jméno je inspirací pro mnohé, protože trhá světové rekordy už tři roky za

sebou. Vrcholem tohoto období bylo prestižní ocenění na Maltě, kde mu generální místopředseda mezinárodní sportovní federace IFBB Ralph Decelis osobně předal zlatou plaketu a prsten.

Cesta šampiona je však postavena nejen na síle, ale i na pokorě a neochvějně vůli. I přes bolest a fyzické vyčerpání neztrácí úsměv. „Jsem spokojený, když fanoušky v cizí zemi roztleskám a slyším jejich volání.“ říká šampion, pro kterého je skutečným úspěchem právě toto spojení s lidmi.

Návrat domů však přinesl i nutnou pauzu. Po období absolutního přetřetížení nyní Patrik absolvuje regeneraci v lázních pod dohledem renomovaných specialistů, kteří pomáhají jeho tělu vrátit se do optimální formy. Pokud regenerace proběhne podle plánu, světová jednička se již za čtrnáct dní představí na světovém poháru na Sicílii. ■ *pel*

Dembe se blýskl hattrickem za béčko

Útočník SK Sigma Olomouc John Dembe. Foto: SK Sigma Olomouc

Tým SK Sigma Olomouc B zvítězil v utkání MSFL na hřišti Polanky nad Odrou. Poslední celek tabulky Hanáci smetli hladce 5:0, prosadily se posily z áčka, především útočníci Dembe a Mikaelsson.

Oba forvardi zaznamenaly první soutěžní branky v této sezoně, Dembe skóroval dokonce třikrát.

„Celý zápas jsme měli pod kontrolou. Polanka neměla vložené šance, ale na malém hřišti hrozila z rychlých protiútoků i ze standardních situací. Všechno jsme však měli dobře pokryté. Důležité bylo, že jsme brzy po přestávce přidali druhý gól a konečně jsme

se prosadili i střelecky ve větším počtu. Zároveň jsme ukončili sérii venkovních zápasů bez vítězství. Komplikace přišla před přestávkou při zranění Víta Beneše, ale Jakub Habusta to zvládl. Celý zápas odehrál na stoperu Nikola Jadniček, pro kterého šlo o debut v mužském fotbale v základní sestavě. Chci ocenit všechny hráče a poděkovat jim za přístup k utkání, včetně kluků z áčka. Pořádali jsme dobrý výkon a zaslouženě zvítězili.“ řekl Tomáš Palinek, trenér SK Sigma B.

Béčko je po 14. kole na 5. místě tabulky, na 1. Uničov ztrácí 7 bodů. ■ *pel*

Basketbalisté BK Olomoucko nestačili na USK

Petr Pelíšek

Ani v zápase proti USK Praha se basketbalistům BK Olomoucko nepodařilo utnout sérii neúspěšných výsledků. Na Folimance prohráli 61:85, když se museli obejít bez svého klíčového hráče Lamba Autreyho. První minuty naopak odehrál Jakob Hanzalek, který je v týmu na testech.

Úvod zápasu hosté zaspali a po třech minutách prohrávali 0:8 a čtyřikrát přišli o míč. O chvíli později se už střelecky prosadili, přesto v průběhu osmé minuty ztráceli na soupeře deset bodů. Na 12:18 snížili povedenou pasáží v závěru čtvrtiny, kdy se poprvé střelecky prosadil i testovaný Jakob Hanzalek.

Přijatelnou ztrátu drželi basketbalisté Olomoucka také dlouho v průběhu druhé desetiminutovky. Nezvládli ale krátkou pasáž od začátku 18. minuty, kdy inkasovali jedenáct bodů v řadě a díky tomu v poločase prohrávali 24:46.

Ve třetí části utkání Hanáci dlouho drželi vyrovnaný výsledek

desetiminutového úseku, opět se však nevyvarovali slabší pasáži, v níž dovolili vysokoškolákům jejich celkový náskok navýšit. Do závěrečné periody tak vstupoval s vedením 63:38 celek USK.

Hráči Olomoucka se v závěru snažili výsledek alespoň korigovat, už po třech minutách ale měli na svém kontě čtyři osobní chyby, což jejich úsilí hodně limitovalo. Přesto snížili na 55:72 tři minuty před koncem a čtvrtinu těsně vyhráli. Na úspěch to stačit nemohlo.

„Zápas byl docela těžký. V první a druhé čtvrtině jsme s USK drželi krok a hráli jsme výborně, ale v závěru druhé čtvrtiny nás zradily ztráty a domácí toho skvěle využili, byli rychlí, a do šatny jsme tak odcházeli s dvacetibodovou ztrátou. To byl dnes náš hlavní problém. Trápilo nás obrovské množství ztrát, v poločase jich bylo kolem patnácti nebo šestnácti. K tomu jsme v průběhu utkání zkazili nějaké doskoky. Musíme na tom všem dál tvrdě pracovat,“ řekl Jakob Hanzalek, nový hráč BK Olomoucko. ■

Basketbalistům BK Olomoucko se nedaří odlepit z posledního místa tabulky. Foto: BK Olomoucko

USK Praha – BK Olomoucko
85:61 (18:12,46:26,63:38)

Hokejisté HC Olomouc získali na Spartě bod

Petr Pelíšek

Ve druhém zápase v řadě zabodovali hokejisté HC Olomouc. Po domácím vítězství nad Mladou Boleslaví tentokrát získali bod v Praze na Spartě.

„My jsme po včerejším zápase, který jsme neodehráli dobře, věděli, že ani tentokrát to nebude jednoduchý zápas. Věděli jsme, že to musíme zvládnout. V zápase jsme vedli jedna nula, ale nezvládli jsme přidat další gól do konce hrací doby. Olomouc nás potrestala při hře bez brankáře a vyrovnala. Jsme rádi, že jsme

získali alespoň ten druhý bod v prodloužení,“ řekl Tomáš Netik, asistent trenéra HC Sparta Praha.

„Na zápas jsme se snažili připravit co nejlépe. Věděli jsme, že Sparta měla včera těžký zápas s Libercem, a chtěli jsme toho trochu využít v náš prospěch. Navázali jsme na zlepšení výkonu z předchozího zápasu. Sparta nás v určitých fázích zápasu přehrávala. V utkání nás velmi podržel Olda Čichoň, díky kterému jsme měli šanci tady bodovat. Jsme rádi za ten bod, co jsme tady uhráli. Samozřejmě nás těší ta obrovská fanouškovská podpora,

která byla úžasná a moc nám pomohla,“ uvedl Petr Svoboda, asistent trenéra HC Olomouc.

Utkání v pražské O2 areně mělo speciální náboj také díky tradiční akci Mora Express. Olomoucký tým doprovodily do hlavního měs-

ta stovky fanoušků, kteří následně vytvořili Hanákům silnou podporu přímo na tribunách. „Bylo to výborně už od rána. Cestování s fanoušky bylo hezké. Cítili jsme v O2 areně velkou podporu a našim fanouškům za to patří velké díky,“ řekl útočník Mory Jakub Kos. ■

Hokejisté HC Olomouc cestovali na Spartu se svými fanoušky Mora Expressem. Foto: HC Olomouc

Volejbalistky VK Prostějov prohrály v Liberci

Petr Pelíšek

Podruhé za sebou prohrály prostějovské volejbalistky. V utkání 4. kola DATART extraligy žen ČR 2026/27 na liberecké palubovce přitom dokázaly tamní Dukle konkurovat jen uprostřed třetího setu, kde otočily do té doby velice nepříznivý průběh. Ale nikoliv trvale, a celý duel tak dopadl jednoznačným výsledkem.

Do stavu 4:5 byl úvod střetnutí vyrovnaný, potom šlo výrazně nahoru domácí družstvo. Zatlačilo při podáních Lucie Šulcové i Katariny Körmendyové, Hanačky měly problémy nejen na přihrávce a řadou nevynucených chyb nabraly ztrátu 11:6. Následně se k tomu nedlouho po začátku druhé části přidal další výpadek nejen na příjmu, nastal razantní obrát z 2:3 na 6:3 a 9:4. Přetrvávající převahu Severočesk se nedařilo utopit, neboť hrály velmi precizně, téměř nechybo-

Volejbalistkám VK Prostějov se utkání v Liberci nevydařilo. Foto: VK Prostějov

Dukla Liberec – VK Prostějov 3:0 (18, 15, 22)

Rozhodčí: Istvanec a Kupec. Čas: 92 minut. Diváci: 352.

Sestava Liberce: Pragerová 3, Jelínková 13, Spachman 3, Novakovič 8, Šulcová 11, Körmendyová 8, libero Kolářová – Němečková, Starčević, Pavlíková.
Trenéři: Martin Hroch a Dita Gálíková.

Sestava Prostějova: Zatloukalová, Syroveshskina 9, Fišerová 3, Georgieva 4, Wesley 6, Jedličková 12, libero Slavíková – Bažó, Kohútová 3, Dvořáková 4.
Trenéři: Petr Zapletal a Lubomír Petráš.

valy a těžily z vynikající obrany v poli s následnými protiútoky. Když u věkáčka přece jen nastal progres (16:10 - 16:13), okamžitě následovalo nové zhoršení (20:13). Nadále tedy nebylo co řešit - 25:15.

Svěřenkyně Petra Zapletala se pronikavěji nezvedly ani v úvodu třetího dějství, naopak po návratu z desetiminutové pauzy měly špatný odpich (3:0). Rozjeté protivnice pak hájily třibodo-

vý náskok a působily neohroženým dojmem, než se moravská parta od skóre 9:6 konečně pořádně chytla. Na servis přišla Anna Kohútová a právě v tomto jednom postavení se dostavil prudký zvrat zásluhou sedmi získaných výměn za sebou (9:13). Do té doby prohrávající mančast náhle ožil a veškeré činnosti zkvalitnil o sto procent. Bohužel ani výhoda 15:21 získaná díky skvělému úseku hry nestačila. Hrochovy ovečky totiž kontrovaly sérii osmi bodů v řadě při podání Šulcové na 23:21 a minutu nato bylo po zápase - 25:22 a 3:0.

„Spokojenost, vítězství 3:0 jsme nečekali. Spíš jsme očekávali těžký zápas, což se potvrdilo až ve třetím setu. Za mě je důležité, že holky nepolevily po dvou snadno vyhraných sadách a šly za vítězstvím. Třetí set byl důležitý, velmi jsme se tahali, ale v koncovce je přehráli,“ řekl Martin Hroch trenér Dukly Liberec.

„Od tohoto zápasu jsme čekali víc. Bohužel jsme nepodali dobrý výkon, stejně jako minulý týden. Musíme pracovat dál, hlavně na útoku, který byl špatný už druhé utkání za sebou,“ uvedl Petr Zapletal, trenér VK Prostějov. ■

Sigma remizovala ve Zlíně, Sylla byl vyloučen

Petr Pelíšek

Fotbalistům SK Sigma Olomouc se utkání 12. kola Chance Ligy nepovedlo k maximální spokojenosti. Ve Zlíně, tedy na hřišti posledního v tabulce, jen remizovali 1:1, když dohrávali bez stopera Sylla, který byl vyloučen.

Do základní sestavy se vrátil Louis Lurvink. Švýcarský stoper si odpýkal trest za vyloučení v Teplicích. Trenér Hapal tak lehce přeskupil řady. Lurvink obsadil své místo ve stoperské trojici, Borges se posunul na levý kraj obrany, zatímco Hadaš, který na této pozici hrál před týdnem, se tentokrát pohyboval vpravo.

K prvním zajímavým situacím došlo před brankou Sigmy. Ve 12. minutě centroval Appiah na Pišoja, ale do cesty míči se postavil Borges. Domácí následně zahrávali roh. Na zadní tyči číhal Kratochvíl, jehož střelu zblokoval na brankové čáře Sylla. Hanáci poté několik svých ofenzivních akcí nedotáhli k vážnějšímu ohrožení branky. Ve 26. minutě Koutný musel dvakrát zasahovat proti zakončení Appiaha. Brankář Sigmy předvedl dobré reflexy, být to bylo po ofsajdu. K první střele na branku se Hanáci propracovali ve 36. minutě. Dostálovu pozornost prově-

řil Sejk. O pár chvil později to Beran zkusil přizemní ranou k levé tyči. V závěru prvního poločasu napřáhl Pišoja. Jeho střelu sice Koutný neudržel, míč se ale odrazil mimo tři tyče.

Hanáci po změně stran bleskově udeřili. Beran poslal nákop do náběhu Sejkovi, který se ve vápně zbavil Mbatshiho, navedl si míč na pravačku a překonal Dostála. Sigma tak od 46. minuty vedla ve Zlíně 1:0. Situace hostů se zkomplikovala v 66. minutě. Sylla totiž uviděl červenou kartu, a Sigma tak dohrávala téměř půl hodiny v oslabení. Zlín početní výhodu rychle využil. Střídající Cupák hlavou usměrnil do sítě centr Černína a vyrovnal. V 81. minutě Kopečný našel ve vápně Cupáka, který zblízka dvakrát nebezpečně vystřelil. Koutný musel předvést

dva skvělé zákroky. Olomoucký gólman byl znovu v akci jen o dvě minuty později. Tvrdou ranu levačkou vyslal na bránu Kanu, Koutný dalším výtečným zákrokem zachránil Sigmě bodový zisk.

„V předchozích utkáních jsme určitě podali lepší výkony. První poločas jsme trochu prospali. Nebyli jsme agresivní a přímočaří, hodně jsme kazili. První půle nesla naše měřítko. Do druhého poločasu jsme dobře vstoupili, dali jsme rychlou branku. Pak byla pasáž, kdy jsme kontrolovali hru. Pak rozhodla červená karta, která vznikla z naší špatné přihrávky. Soupeř poté vyrovnal po centru ze strany. Kdyby nás pak Koudy nepodržel, tak to mohlo dopadnout ještě hůř. Každopádně to беру jako bodovou ztrátu,“ řekl Pavel Hapal, trenér SK Sigma. ■

FC Zlín – SK Sigma Olomouc 1:1 (0:0)

Branka: 72. Cupák – 46. Sejk. Rozhodčí: Lovětišský – Čichra, Dresler. ŽK: Mukuba, Černín, Machalík – Sylla. ČK: 66. Sylla. Diváci: 2 522.

Zlín: Dostál – Kopečný, Mukuba, Černín, Machalík – Pišoja (71. Bartošák), Nombil (72. Cupák), Kratochvíl, Štefan (59. Kanu), Appiah – Poznar (80. Didida). Trenér: Pavel Hoftych.

SK Sigma: Koutný – Sylla, Malý, Lurvink – Hadaš, Beran (72. Baráth), Soldo, Borges – Janošek (79. Tkáč), Ghali – Sejk. Trenér: Pavel Hapal.

Fotbalisté SK Sigma Olomouc ve druhém venkovním utkání v řadě dohrávali v deseti a remizovali 1:1. Foto: SK Sigma Olomouc

Rozhodla červená karta, řekl Pavel Hapal

Petr Pelíšek

Jako ztrátu hodnotil remízu 1:1 ve Zlíně trenér SK Sigma Pavel Hapal. Výkon týmu se mu zejména v prvním poločase vůbec nelíbil. Po přestávce a rychlé vedoucí brance Václava Sejka pak duel výrazně ovlivnila červená karta pro Abdoulaye Sylla. Domácí poté přesilovku využili.

Jak si vysvětlujete, že typy zápasů, kdy jste favoritem, Sigmě nesedí?

Nevím. Zlín respektuji, i když je poslední, tak je to ligové mužstvo a má určitou kvalitu. V posledním domácím zápase se Slavii hrál velmi dobře, i když prohrál. Ani Slavia jako mistr tady neměla deset gólových situací. Ale vyhrála jedna nula a zvládla svou roli, my jsme ji nezvládli. Nevýhráli jsme, i když jsme vedli. Nemyslím si, že by to bylo tím, že se nám ve Zlíně nedaří. I když vím, že tedy vždycky bylo složité prostředí.

Nemůže to být tím, že se někteří cizinci nevyhecují na takový zápas tak, jako třeba na zápas se Spartou?

Nemyslím si, že by to bylo o hráčích cizincích. Celkově jsme v prvním poločase nebyli aktivní a přesní. Nedostávali jsme se do slibných situací. Bylo tam snad jen jedno zakončení Sejka, jinak jsme se ani do koncovky nedostali. Ve druhé půli jsme měli stoprocentní šanci, Ghali trefil gólmana. Možná kdybychom dali na 2:0, tak bychom ten zápas zavřeli. Fotbal je takový. Místo toho dostanete červenou kartu a nakonec můžete i prohrát.

U červené karty budete víc vyčítat přihrávku Soldovi, nebo faul Syllovi?

Soldo určitě ví, že ta přihrávka nebyla přesná. Bylo to do speku. Ale vyčítat, no... Je to fotbal, chyby k němu patří. Kdyby nebyly chyby, tak nepadají góly. Bohužel jsme ji udělali my. Mohli jsme to i pak dohrát do vítězství v deseti, což jsme si před utkáním přáli.

Nebudete spíš Syllovi vyčítat tu první žlutou kartu na půlce hřiště?

Těžko říct, v závěru byl podobný zákrok na Tkáče a karta to nebyla. Nevím, jestli to bylo úplně na kartu. Soudí ale řekl, že šlo o slibně se rozvíjející akci. Rozhodl se faulovat a kartu dostal. Možná u druhého zákroku, kdyby věděl, jak to dopadne, tak by do toho ani nešel. A možná by se nic nestalo.

Měl soupeře raději nechat jít na branku?

Myslím, že by sám na branku nešel. Ještě tam byl Matuš Malý. Asi i proto to rozhodčí přezkoumávali. Byla to hraniční situace. Já věřím, že bychom to ještě dokázali nějak doběhnout a zabránit tomu.

Podle dat dostáváte 36 % gólů v posledních 20 minutách. Máte pro to nějaké vysvětlení?

Kondiční data máme. Do tohoto zápasu jsme byli první v lize v nasprintovaných metrech, druzí v běhu ve velké intenzitě a třetí v běžeckém objemu. V kondici to určitě není. Když vezmu zápasy v Teplicích a ve Zlíně, tak když hrajete v deseti, tak to soupeři dává větší šanci vás ohrozit. ■

Trenér SK Sigma Olomouc Pavel Hapal. Foto: SK Sigma Olomouc

Václav Sejk: Cítím se dobře, jsem šťastný

Petr Pelíšek

Olomoučtí fotbalisté měli zápas ve Zlíně dobře rozehraný. Díky gólu Václava Sejka, který se prosadil pár vteřin po startu druhé půle, nad domácími vedli. Zlínští ale dokázali využít půlhodinovou přesilovku po vyloučení Sylla a srovnali. „Je to ztráta. S bodem určitě spokojený nejsem,“ řekl olomoucký střelec.

„Znáte mě dostatečně dobře na to, abyste znali mou odpověď. Čistě ztráta,“ řekl Václav Sejk. „Nechci říct, že jsme v první půli nehráli... Je samozřejmě těžké se proti takovému soupeři prosadit. Mohli jsme ale být kvalitnější a přímočařejší. Moc jsme to ale netrhali. Po ztrátě míče jsme Zlínu dali hodně prostoru na to, aby mohl kombinovat. Tím pádem jsme nemohli kontrolovat hru tak, jak bychom chtěli,“ podotkl.

Vstup do druhého poločasu se Hanákům mimořádně povedl, ale na vstřelenou branku se moc navázat nepovedlo. „Je super, že jsme druhou půli odstartovali takhle dobře. Začátky druhých poločasů jinak nemáme až tak dobré, většinou se hledáme. Řekl jsem si, že by nám to tentokrát mohlo pomoci. Poté se ale srazíme sami dvěma individuálními chybami, které vedou k červené kartě. V deseti je těžké hrát proti jakémukoliv soupeři v lize,“ řekl Sejk.

Sezonu má Václav Sejk rozjetou zatím na nejlepší čísla v dosavadní ligové kariéře. „S naší situací ani jinde body sbírat nemůžu.

Cítím se dobře, jsem šťastný. Vytvořil jsem si dobré zázemí. První půlrok v Olomouci nebyl špatný, ale znovu jsem se do toho dostával. Je to poprvé po čtyřech letech, co jsem po jednom půlroce zůstal v jednom týmu a vybojoval si pozici. Navykl jsem si na spoluhráče. I to může být jedním z důvodů. Svoji roli hraje také rodinné zázemí. Přijedu domů, fotbal pro mě skončil a začíná zábava s rodinou, s dcerou a manželkou. Užívám si to. Každý den jsem nabitý. I když se nezastavím, rodina mě hodně dobije,“ uvedl Sejk.

Má důvěru trenéra Hapala, je jasnou jedničkou mezi útočníky. „Důvěra je také důležitá. Jsem

rád, že ji mám. Snažím se na tréninku pracovat na sto procent, abych nedal šanci dalším klukům. Vím ale, že pro ně je to hodně těžké. Já ale jedu na jednu bránu. Chci hrát, takže jedu na sebe,“ řekl Sejk.

A jestli v Sigmě vydrží i přes zimní přestupní termín? Média spekulují o zájmu pražské Slavie. „Může přijít kdokoli, teď jsem ale v Olomouci. Do konce podzimu nám zbývá sedm kol, chci dosáhnout co nejlepšího výsledku a odehrát podzim naplno. Už to začíná být náročné. Chci, aby mi vydrželo zdraví a abychom podávali lepší výkony a dosahovali lepších výsledků,“ podotkl Sejk. ■

Útočník Václav Sejk (vpravo) má v úvodu sezony dobrou formu. Foto: SK Sigma Olomouc

INZERCE

13. KOLO

SOBOTA

31. 10. | 18:00

Andrův stadion

PARTNER UTKÁNÍ

 LITOVEL

Pizza, pasta & antipasti

• ALL YOU CAN EAT •

29. říjen

Rezervace na www.lobster-restaurant.cz

DOMÁCÍ ZÁPASY V ŘÍJNU

říjen 4

říjen 16

říjen 18

říjen 22

říjen 30

INZERCE

NADAČNÍ JÓGOVÝ MARATON pro Zorinku

Celodenní setkání pohybu, klidu a pomoci druhým

7. 11. 2026

8:00–20:45

Fort XX
Křelov u Olomouce

STÁNKY A TVOŘENÍ

- Mandalování
- Australské květové esence
- Svíčky
- Přírodní kosmetika z bylinek
- Šperky
- Tarot a astro poradna
- Malovaná trička
- Stánky s radostí & Šance Olomouc

Celodenní občerstvení *bistro Zdravičko.*

PROGRAM DNE

08:00–08:15		ÚVODNÍ ZAHÁJENÍ	
08:30–09:30		MICHAELA VEČEŘOVÁ	Síla v lehkosti – power flow
09:45–10:45		TOMÁŠ HÁNEK	Primal style movement
11:00–12:00		PETRA DVOŘÁKOVÁ	Lymfatická fit jóga
12:15–13:15		DITA POSPÍŠILOVÁ	Kundalíní jóga
13:30–14:30		JITKA SZABÓ	Probuzení těla v jógových ásanách
14:45–15:45		MICHAELA HÁJKOVÁ	Jóga pro nervový systém
16:00–17:00		ZDEŇKA KRAINOVÁ	Fyzio flow
17:15–18:15		EVA RYŠAVÁ	Funkční jóga plná dechu
18:30–19:30		MARTIN KUDLÁČEK	Vitality jóga
19:45–20:45		JOSEFÍNA JANKOVÁ	Zpívání manter a živá hudba

Celodenní vstup

600 Kč

Půldenní vstup

400 Kč

Jedna lekce

200 Kč

PLATBA VSTUPNÉHO

Transparentní účet
52230/5500
Do poznámky k platbě:
Jógový maraton pro Zorinku

PŘÍBĚH ZORINKY